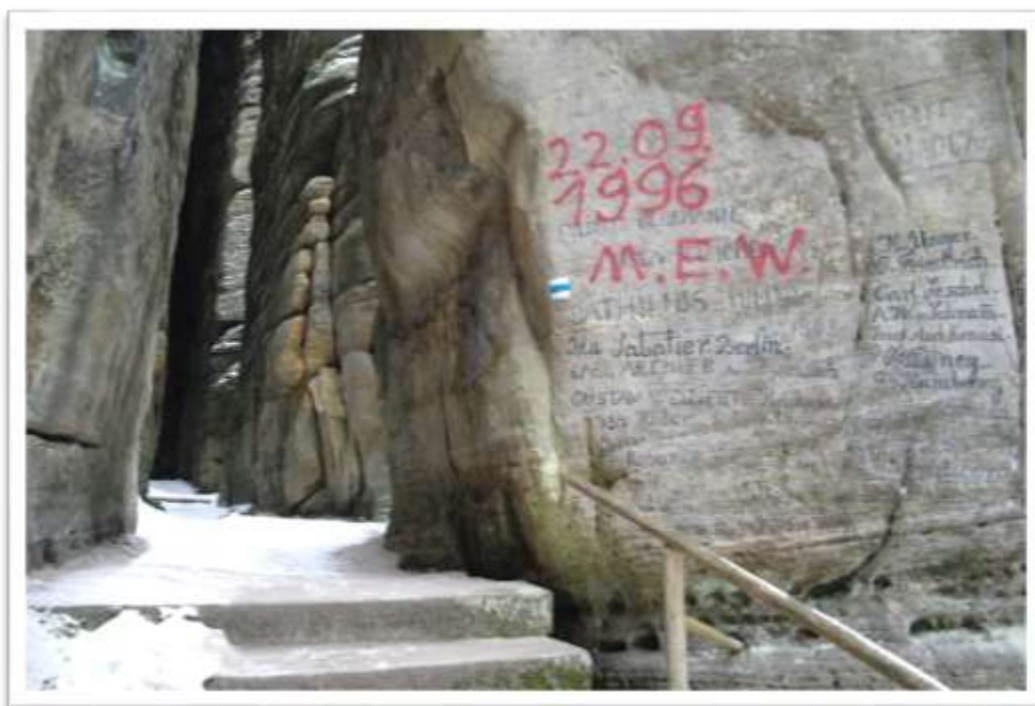


KPNV

Koncepce práce s návštěvnickou veřejností (Interpretační plán)

CHKO Broumovsko

3 – Aplikační část



Zadavatel: AOPK ČR

číslo smlouvy 12664/SOVV/17

Zpracovatel: Ing. Ladislav Ptáček, Jana Urbančíková

Sdružení pro interpretaci místního dědictví ČR, z.s.

www.dobrainterpretace.cz

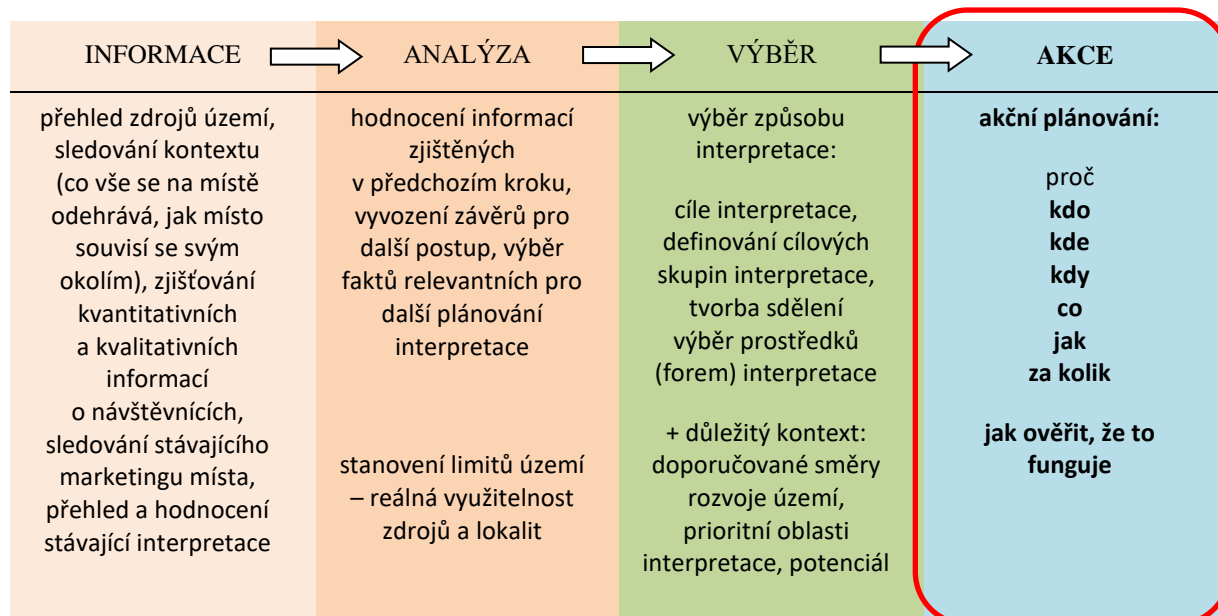
2018 – 2019

Obsah

KPNV (interpretační plán) CHKO Broumovsko – Aplikační část	3
Seznam použitých zkratek	4
Evaluace interpretace	5
1) Hodnocení naplnění účelu KPNV.....	5
2) Hodnocení souladu konkrétních záměrů s KPNV	6
3) Hodnocení dosažení komunikačních cílů	6
Monitoring a výzkum	8
Plán realizace	9
Institucionální opatření	10
Činnosti.....	15
Projekty	23
Rámcový harmonogram.....	87
Stanovení priorit.....	87
Navrhovaný postup	88

KPNV (interpretační plán) CHKO Broumovsko – Aplikační část

Aplikační část interpretačního plánu jako fáze v celém plánovacím procesu:



Tuto část plánu je potřeba chápat jako logickou součást plánovacího procesu. V Aplikační části vycházíme ze zjištění Analytické části a z návrhů definovaných v Plánovací části.

Řešíme v ní, jaká opatření je třeba zrealizovat, jaká je jejich logická návaznost, kdo by měl být nositelem těchto opatření, která vstupní data, procesy a výstupy je dobré monitorovat pro případnou aktualizaci KPNV atd.

Obecné informace k dokumentu a kontext jeho přípravy jsou uvedeny v úvodu u Analytické části.

Seznam použitých zkratk

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
APRB	Agentura pro rozvoj Broumovska
A-T skály	Adršpašsko-teplické skály (někde použito pro úsporu místa)
ČEMBA	Česká Mountainbiková Asociace
ČGS	Česká geologická služba
ČHS	Český horolezecký svaz
DM	destinační management
DP	Dům přírody (případně přímo Dům přírody Broumovska)
DSO	dobrovolný svazek obcí
EVL	evropsky významná lokalita
EVVO	environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
Geopark	Geopark Broumovsko (od r. 2017 Národní geopark Broumovsko)
CHKO	chráněná krajinná oblast (případně přímo CHKO Broumovsko)
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
Infobod	zkráceně označení pro expozici <i>Krajina, pískovec a člověk</i> v broumovském klášteře
IP	interpretační plán
IS	Informační středisko CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují
JAK	jednotný architektonický koncept
KČT	Klub českých turistů
KHK	Královéhradecký kraj
KPV	Koncepce práce s veřejností v CHKO a Geoparku Broumovsko (APRB 2017)
KPNV	koncepce práce s návštěvnickou veřejností (případně KPNV v CHKO Broumovsko, tj. tento dokument, AOPK ČR 2018/2019)
LČR	Lesy České republiky, s. p.
MZCHÚ	maloplošné zvláště chráněné území
MŽP	ministerstvo životního prostředí
NPÚ	národní památkový ústav
NPP/PP	národní přírodní památka /přírodní památka
NPR/PR	národní přírodní rezervace /přírodní rezervace
NS	naučná stezka
OP	ochrana přírody a krajiny
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
PP	Plán péče o CHKO Broumovsko
RP VČ	Regionální pracoviště Východní Čechy (celá zkratka AOPK ČR, RP VČ)
SDMB	Společnost pro destinační management Broumovska
SCHKO	Správa chráněné krajinné oblasti (celá zkratka AOPK ČR, RP VČ – SCHKO Broumovsko)
SFŽP	Státní fond životního prostředí
TIC	turistické informační centrum
VKC	Klášter Broumov – Vzdělávací a kulturní centrum

Evaluace interpretace

Evaluace interpretace je nezbytná pro to, aby bylo možné zjistit její efektivitu. **Efektivitu interpretace ve vztahu ke Konceptu práce s návštěvnickou veřejností CHKO Broumovsko je potřeba posuzovat na 3 základních úrovních:**

- 1) do jaké míry **je naplňován účel KPNV** na území CHKO?
- 2) do jaké míry **jsou konkrétní záměry v souladu s KPNV?**
- 3) do jaké míry **je u konkrétních záměrů dosaženo stanovených komunikačních cílů KPNV?**

Účel i komunikační cíle definuje Plánovací část dokumentu.

1) Hodnocení naplnění účelu KPNV

Hlavním účelem, k němuž má KPNV sloužit je:

- tam, kde je to možné předcházet střetům ochrany přírody a krajiny s cestovním ruchem
- omezit existující negativní dopady cestovního ruchu v území
- zvyšovat pochopení a podporu veřejnosti pro činnost AOPK ČR.

K naplnění účelu KPNV má sloužit celá řada opatření rozpracovaných dále v Aplikační části koncepce. Opatření jsou zaměřena na usměrnění pohybu návštěvníků na území CHKO, aktivní ovlivňování očekávání návštěvníků, které bude více odpovídat realitě a na směřování návštěvníků k žádoucímu chování.

Aby bylo možné zhodnotit, do jaké míry KPNV stanovený účel naplňuje, je potřeba k jednotlivým bodům formulovat konkrétní, měřitelné, akceptovatelné, reálné a pokud možno termínované cíle:

Díky realizaci opatření navržených KPNV:

1. **Zvýší se počet záměrů souvisejících s cestovním ruchem konzultovaných s AOPK ČR již v raných stádiích**, kdy se dá předejít potenciálnímu konfliktu **a poklesne počet záměrů**, u kterých nebylo možné dosáhnout kompromisu, **a které musí být ze strany AOPK ČR (ochrany přírody a krajiny v CHKO) zamítnuty** (a sníží se počet případů, kdy žadatel sice záměr konzultoval, ale dokumentaci nedodržel a realizoval záměr jinak, v rozporu s doporučeními).
2. **Celkově se zlepší situace v kritických lokalitách vytipovaných Správou CHKO, kde činnosti spojené s rostoucí návštěvností** (např. rušení hnízdicích druhů, odstraňování vegetace ze skal) **způsobily omezení výskytu konkrétních druhů či společenstev nebo způsobily jiné významné změny přírodního prostředí** (např. eroze, znečišťování lokalit odpadky a exkrementy) **a krajinného rázu** (nevhodná výstavba, nerespektování doporučení při rekonstrukcích tradičních staveb, nevhodné zpevňování cest, budování infrastruktury pro aktivity pro návštěvníky v místech, která pro to nejsou vhodná).
3. **Zlepší se vnímání činnosti AOPK ČR na území CHKO Broumovsko veřejností a poklesne množství související negativní publicity.**

Způsob hodnocení

Předpokladem pro vyhodnocení Cíle 1 je vedení dlouhodobé evidence záměrů souvisejících s cestovním ruchem, které byly s AOPK ČR na území CHKO Broumovsko konzultovány bez stanoviska orgánu ochrany přírody a záměrů, k nimž AOPK ČR vydala odborné či závazné stanovisko.

Předpokladem pro vyhodnocení Cíle 2 je vytipování kritických lokalit na území CHKO pracovníky AOPK ČR, dále definování druhů, společenstev či jiných změn v prostředí a krajinného rázu, které jsou nejvíce negativně ovlivňovány projevy rostoucí návštěvnosti lokalit, jako je rušení, sešlap vegetace, eroze pěšin, tlak na budování nových ubytovacích kapacit a rozšiřování nabídky služeb, snížení hodnot krajinného rázu apod., a konečně stanovení sledovaného cíle pro danou lokalitu a způsobu jeho dokumentace a hodnocení.

Předpokladem pro vyhodnocení Cíle 3 je dlouhodobý monitoring tisku/médií (rozumí se rozhlas, TV, internetové verze tištěných médií, ne veškeré diskusní skupiny na sociálních sítích např. Facebooku apod.) v souvislosti s územím CHKO Broumovsko a činností AOPK ČR.

2) Hodnocení souladu konkrétních záměrů s KPNV

Naplňování KPNV je postaveno na smysluplnosti záměrů, využití vhodných komunikačních prostředků (a následně na jejich efektivitě – viz bod 3).

Problémem mnoha interpretačních projektů přitom bývá už nekvalitní zadání a obsahová stránka podkladů pro realizaci (např. libreto expozice, základní obsahový koncept prohlídky s průvodcem, elektronické hry či stezky), které nenaplní cíle KPNV nebo jsou v rozporu s limity využití území. Je proto dobré se ptát, **zda je konkrétní záměr z pohledu KPNV smysluplný: tj. zohledňuje limity využití území, komunikační cíle, klíčová sdělení, zdroje interpretace, cílové skupiny, směry rozvoje stanovené KPNV?** Ano/Ne. Záměrem může být budování nové části infrastruktury či aktualizace stávající (povede změna obsahu či formy ke zlepšení a zvýšení souladu s KPNV?), nová aktivita jako prohlídka s průvodcem či elektronická herní aplikace do mobilu, výstavba penzionu v dané lokalitě apod.

Projekty (záměry) financované ze zdrojů resortu životního prostředí a skrze něj by měly být v souladu s KPNV povinně.

3) Hodnocení dosažení komunikačních cílů

O efektivitě komunikačních prostředků rozhoduje to, do jaké míry dokážou návštěvníkům srozumitelně sdělit klíčové informace, vzbudit žádané emoce a motivovat je k určitému jednání. Tyto cíle jsou definovány v části Cíle interpretace, vztahují se přímo k návštěvníkům území a říkají, **co by návštěvníci měli pochopit** (cíle vzdělávací), **pocítit** (cíle emoční) **a udělat** (cíle v oblasti chování).

Vyhodnocování toho, do jaké míry se záměry tvůrců interpretace potkávají s realitou, je pro efektivitu KPNV zásadní. Týká se to fáze vzniku prostředků komunikace i období po jejich realizaci.

Ve fázi vzniku

- Zásada 1: U klíčových komunikačních prostředků, jako jsou vstupní informační panely, naučné stezky či prvky nebo důležité části expozice Domu přírody či Informačního střediska bude příslušným dodavatelem otestována jejich schopnost komunikovat stanovené sdělení návštěvníkům pomocí maket v adekvátním měřítku, nejlépe 1:1, prezentovaných vzorku hlavních cílových skupin (pokud to bude možné časově a finančně zajistit). Až na základě zjištění, že zadavatelem předem stanovené procento návštěvníků (např. 70 % vzorku) pochopilo sdělení, může dodavatel zadat výrobu daného prostředku.

Po uvedení do provozu

- Zásada 2: U klíčových prostředků, jako je Dům přírody a Informační středisko CHKO, bude pomocí strukturovaných rozhovorů s návštěvníky z různých cílových skupin periodicky ověřována jejich efektivita, která by měla dosáhnout zadavatelem stanovenou úroveň (např. 70 %).
- Zásada 3: V případě, že sdělení komunikačního prostředku či jeho části pochopí méně než zadavatelem stanovená část (např. 70 % vzorku), provede jeho provozovatel tak, jak mu to dovolí okolnosti (nákladnost, udržitelnost apod.), příslušné úpravy. Při jejich navrhování postupuje podle Zásady 1 a výsledek ověřuje dle Zásady 2.

Forma, rozsah, načasování, frekvence a způsob vyhodnocení jednotlivých šetření musí být po dohodě AOPK ČR a podle konkrétní situace upřesněny odborníkem na interpretaci.

Poznámka:

1. Pro sledování situace a usměrňování cestovního ruchu v území bude důležité **dlouhodobě sledovat počet návštěvníků i jejich názory**. Bude vhodné kombinovat data z automatických sčítačů s návštěvníckým průzkumem, který odráží trendy v názorech návštěvníků a umožňuje získat zpětnou vazbu. Pokud automatické sčítače nebudou fungovat, je potřeba minimálně jednou za rok udělat manuální sčítání vytipovaných lokalit. Jako vzor může posloužit průzkum realizovaný při přípravě KPNV (viz Přílohy). Otázky dotazníku je možné podle potřeby pozměnit, doporučujeme však jeho znění konzultovat s odborníkem, aby některé otázky zůstaly zachovány a umožňovaly dlouhodobé srovnání a porovnání vývoje i s jinými CHKO.
2. Stanovení jasných cílů a hodnocení jejich dosahování by se mělo stát obecným principem řízení a práce s KPNV a mělo by se promítnout do všech opatření, které KPNV navrhuje. Znamená to, že u každého opatření je nutné stanovit si cíl: kdy budete považovat opatření za úspěšné, a kdy ne. Je důležité vycházet ze zkušeností konkrétního pracoviště (Správa CHKO Broumovsko) a znalosti místního prostředí a regionu. Pokud opatření úspěšné nebude, bude potřeba navrhnout jeho změnu.

Monitoring a výzkum

Návrh monitoringu a výzkumu ve vztahu k návštěvnosti a návštěvníkům

Pro efektivní usměrňování návštěvnického ruchu v území je třeba mít k dispozici kvalitní informace. Důležité jsou informace, které dokumentují změny v regionu z hlediska:

- **návštěvníků** – množství, časové a prostorové rozložení, vnímání hodnot území, kvality zážitku a ochoty strpět případná omezení plynoucí z potřeb OP v území
- **místních obyvatel** – vnímání hodnot území (hodnota domova, kvalita prostředí – pitná voda, čerstvý vzduch, zdravé potraviny, možnost regenerace sil...), hodnocení množství a chování návštěvníků
- **předmětů ochrany / péče** – lokality, druhy a společenstva / památky atd.

Na základě zjištěných změn a při znalosti vývoje marketingu destinace určeného návštěvníkům a komunikačních aktivit pro místní v daném období, je možné navrhnout úpravu způsobu a obsahu komunikace.

	Návštěvníci	Místní	Předměty ochrany dané lokality	Druhy a společenstva
Co sledovat	<p>dlouhodobé změny ve složení návštěvníků a jejich rozložení v prostoru a čase</p> <p>vnímání benefitů a bariér území</p> <p>kvalita zážitku návštěvníků</p> <p>ochota strpět omezení plynoucí z OP</p>	<p>vnímání benefitů a bariér území</p> <p>kvalita života místních obyvatel ve vztahu k cestovnímu ruchu</p>	<p>dlouhodobé změny v erozi povrchu turistických tras</p> <p>dopad fragmentace krajiny a intenzivnějšího pohybu návštěvníků v cestovním ruchu dříve nevyužívaných, či méně dostupných oblastech na klidovost území, a tím populace vybraných druhů živočichů</p>	<p>dlouhodobé změny ve výskytu vybraných druhů</p> <p>dlouhodobé změny ve složení společenstev vlivem cestovního ruchu</p>
Proč co to přinese?	<p>možnost nasměrovat propagaci / prezentaci hodnot území</p> <p>možnost zavést regulační opatření</p> <p>hodnocení účinnosti opatření</p>	<p>možnost zjistit míru podpory místních obyvatel</p> <ul style="list-style-type: none"> - péči o místní dědictví (přírody, památek, tradic) - jejich nositelům – AOPK ČR (SCHKO) <p>možnost zjistit a dokumentovat dopad cestovního ruchu na území</p>	<p>možnost zjistit dopad cestovního ruchu na území a předměty ochrany</p>	<p>možnost zjistit dopad cestovního ruchu na území</p>
Kdo	AOPK (DM/IS)	AOPK (DM/IS)	AOPK	AOPK
Jak	<p>automatické sčítače + kalibrační sčítání</p> <p>kvalitativní dotazníkové průzkumy</p>	<p>kvalitativní dotazníkové průzkumy</p> <p>zpětná vazba z běžných jednání v regionu</p>	<p>dlouhodobé měření změn rozsahu eroze / vývoje vybraných druhů ve vztahu k zjištěnému zatížení lokalit návštěvníky</p>	<p>dlouhodobé sledování změn výskytu vybraných druhů ve vztahu k zjištěnému zatížení lokality návštěvníky</p>

Plán realizace

Nastavení postupných kroků pro implementaci KPNV

Úspěšné naplňování KPNV je závislé na spolupráci mnoha aktérů – samotné AOPK ČR, obcí, subjektů aktivních v cestovním ruchu a destinačním managementu území.

Jelikož zadavatelem dokumentu je AOPK ČR, tento dokument se soustředí především na opatření a návštěvnickou infrastrukturu (NI), které budou realizovány AOPK ČR, RP Východní Čechy – SCHKO Broumovsko a některými klíčovými partnery, ostatní jen pokud je to nezbytné z pohledu ochrany přírody a krajiny. Opatření se týkají údržby, obnovy, doplnění, případně zrušení částí NI, zajištění provozu objektů NI, zajištění služeb (např. průvodci přírodou, WC, v omezené míře i občerstvení či ubytování), tiskovin. Níže v tabulce uvádíme přehled postupných kroků, a kdo je zodpovědný za jejich realizaci.

Při prezentaci KPNV i jednotlivých navrhovaných opatření dalším partnerům a subjektům v území jako jsou obce, kraj, destinační managementy, informační centra či jiné subjekty poskytující služby cestovního ruchu či rozvíjející aktivity pro návštěvníky v území **doporučujeme vždy zdůrazňovat, za jakým účelem byly navrženy a jak s nimi souvisí celková prezentace území Broumovska v cestovním ruchu**. KPNV (a interpretační plány obecně) nejsou klasické plány rozvoje cestovního ruchu.

Opatření mají pomoci především:

- a) **předcházet střetům zájmů** ochrany přírodních i kulturně-historických hodnot území, zajištění běžné hospodářské činnosti a zájmů cestovního ruchu **všude tam, kde je to možné**
- b) **omezit již existující negativní dopady cestovního ruchu v území.**
- c) zvyšovat porozumění a podporu veřejnosti pro činnost AOPK ČR

Jedním z klíčových prostředků, jak toho dosáhnout je:

Stanovit zásady prezentace hodnot území CHKO (mimo jiné prostřednictvím DP a IS) tak, aby prezentace co nejlépe odpovídala současné situaci v území a aby přírodní i kulturně-historické hodnoty území zůstaly zachovány. Na Broumovsku je nezbytně nutné zachovat soulad s KPV (Konceptí práce s veřejností) CHKO a Geoparku Broumovsko, která vznikla z iniciativy Agentury pro rozvoj Broumovska v roce 2018 a je považována za důležitý dokument z hlediska rozvoje aktivit Národního geoparku Broumovsko (dokument je v souladu se základními principy KPNV).

KPNV navrhuje **3 typy opatření:**

- **Institucionální opatření** jsou nezbytná k tomu, aby byla vytvořena dostatečná kapacita k realizaci projektů a některých činností.
- **„Projekty“** se zde rozumí konkrétní záměry, jejichž realizace je pro naplňování cílů KPNV (a obou interpretačních plánů) důležitá. Mohou zahrnovat návazné části infrastruktury, jako je naváděcí a orientační systém, dále produkty pro návštěvníky – například tiskoviny nebo suvenýry, ale i služby – prohlídky s průvodcem apod.
- Kromě řešení konkrétních „projektů“ je potřeba, aby pro naplnění KPNV AOPK ČR a partneři v regionu zajišťovali některé průběžné i jednorázové **činnosti**.

Institucionální opatření

Tato opatření by měla mít v krátkodobém i střednědobém výhledu prioritu, nejenom proto, že jsou zásadní pro realizaci projektů a případně produktů cestovního ruchu, ale i pro nasměrování celkového rozvoje cestovního ruchu v území.

K hlavním prioritám patří:

- 1) trvalé zajištění dostatečné kapacity pracovníka pro oblast práce s veřejností**, který bude mít na starosti CHKO Broumovsko (nejlépe 1 celý pracovní úvazek přímo na pracovišti Správy CHKO)
- 2) ustavení pravidelného způsobu komunikace** mezi zástupci AOPK ČR a provozovateli DP a IS CHKO, APRB (zejména VKC Klášter Broumov), zástupci TIC a destinačního managementu, vydavateli map, zástupci klíčových obcí v regionu a důležitými partnery z řad subjektů hospodařících v území.

I po vzniku návštěvnického střediska CHKO Broumovsko (Dům přírody Broumovska) v Dolním Adršpachu a Informačního střediska CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují, které bude zároveň plnit funkci návštěvnického střediska NPR Adršpašsko-teplické skály, bude kromě běžné komunikace s veřejností nadále potřeba ze strany AOPK ČR neustále komunikovat s dalšími hráči v území (především viz výše bod 2), reagovat na vývoj situace a usměrňovat využití území pro potřeby cestovního ruchu.

Ze strany orgánů ochrany přírody se nejedná o snahu suplovat organizaci a celkové řízení cestovního ruchu v území. Jde o efektivní způsob jak zajistit ochranu přírody a krajiny, zohlednit běžnou hospodářskou činnost a předcházet případným střetům se zájmy cestovního ruchu v území, které je dnes místy již velmi intenzivně využíváno a v němž je potřeba pohyb a aktivity návštěvníků v určitých částech usměrňovat.

V případě, že se nepodaří dlouhodobě zajistit dostatečnou kapacitu pracovníka pro práci s veřejností v CHKO Broumovsko, kvalitně obsadit pozice pracovníků v připravovaných DP a IS CHKO a průběžně spolupracovat s ostatními subjekty v území, je realizace KPNV jako celku nereálná.

Zajištění personální kapacity

Kdo: AOPK ČR

Co: zajistit úvazek pracovníka pro práci s veřejností ideálně přímo na pracovišti RP AOPK ČR, odd. Správa CHKO Broumovsko v Polici nad Metují

Současný stav: 1 úvazek pro celé regionální pracoviště AOPK ČR: RP VČ. Při stávajících nárocích na komunikační aktivity je to nedostatečné. Kapacitu je potřeba zvýšit (viz Analytická část – Stávající péče o území)

Souvislost s DP a IS CHKO: pracovník bude za SCHKO řešit přípravy DP / IS a po realizaci DP / IS bude průběžně spolupracovat – dodávat informace, podněty a sledovat, jestli se DP / IS svou činností neodklání od dohodnutého směru a metodicky vést a zajišťovat školení o ochraně přírody a krajiny

Proč – co je účelem:

- CHKO Broumovsko je jedním z nejnavštěvovanějších chráněných území v rámci ČR. Problémy, které souvisejí s narůstající návštěvností, především ze sousední Polské republiky a chováním návštěvníků v exponované NPR Adršpašsko-teplické skály, včetně kolapsu silniční dopravy, se objevují už i u dalších skalních měst v CHKO. Práce s návštěvnickou veřejností je hodně a je potřeba zajistit pro ni přímo na území CHKO dostatečnou personální kapacitu.
- zajistit spolupráci s partnery v území v oblasti rozvoje cestovního ruchu a jeho usměrňování jako jsou obce, vlastníci a hospodáři (např. Lesy ČR), kraj, destinační management, muzea, památky a jiné prohlídkové objekty, informační centra a další důležití partneři poskytující služby v cestovním ruchu (např. vydavatelé map), nebo výzkum v oblasti cestovního ruchu (vysoké školy, vědecké instituce), zájmové organizace (např. ČHS) apod.
- zajistit pravidelná mimosezónní setkání se zástupci destinačního managementu a pracovníky informačních center uvnitř i v okolí CHKO, na nichž Správa CHKO získá zpětnou vazbu o průběhu uplynulé sezóny a případných problémech, které bude potřeba řešit, a bude mít možnost informovat o tom, co AOPK ČR v území dělá – na rozdíl od zveřejňování zpráv umožňuje tento způsob osobní kontakt a dává příležitost věci vysvětlovat nebo naopak klást dotazy apod.
- zajistit kontakt a průběžnou komunikaci s médii, monitoring médií o území CHKO, komunikaci na FB
- realizovat konkrétní projekty a spolupracovat nebo konzultovat přípravu dalších produktů cestovního ruchu a částí infrastruktury v CHKO a bezprostředním okolí tak, aby výsledek nebyl v rozporu s KPNV (a interpretačními plány CHKO a DP) a ochranou přírodních a kulturně-historických hodnot území
- sledovat dopady návštěvnosti na předměty ochrany na území CHKO = shromažďovat výsledky takto zaměřených projektů či výzkumů v území (o kterých správa ví) a změny zaznamenané kolegy v terénu, a následně využívat tyto argumenty při komunikaci
- sledovat stav návštěvnické infrastruktury + pohyb návštěvníků v území ve vazbě na návštěvnickou infrastrukturu a reagovat na aktuální situaci, konzultovat případná opatření – ta se pak promítnou i do přípravy konkrétních projektů či produktů
- připravovat a spolupracovat na sledování návštěvnosti na území CHKO a hodnocení naplňování KPNV, případně konkrétních částí návštěvnické infrastruktury
- podílet se na přípravách zřízení DP / IS, zajistit přenos informací mezi AOPK ČR a provozovatelem DP / IS, tj. s Lesy ČR. s.p., obcí Adršpach, městem Teplice nad Metují, APRB a SDMB, popř. dalšími

Kdy: co nejdříve, nejlépe 2020

Zdroje: rozpočtové prostředky

Nalezení investora a provozovatele DP Broumovska

Kdo: AOPK ČR (všechny úrovně od ústředí až po Správu CHKO Broumovsko)

Co: vybraným partnerům v území **prezentovat ucelený záměr** vybudování a provozování DP Broumovska (jako součást KPNV) a podmínky, které musí potenciální investor a provozovatel respektovat

dosáhnout dohody o oboustranně výhodném a dlouhodobě udržitelném zajištění provozu DP s **konkrétním** provozovatelem

Proč – co je účelem:

- zapojit budoucího investora a provozovatele DP do procesu plánování a budování DP s cílem optimalizovat budoucí spolupráci
- motivovat budoucího provozovatele DP ke kvalitnímu zajištění provozu a s tím souvisejícímu personálnímu a materiálnímu zabezpečení
- v průběhu plánování a budování rozpoznávat a odstraňovat možná nedorozumění a problémy, které by do budoucna mohly komplikovat vzájemnou spolupráci (doposud byla zvažována spolupráce s Lesy ČR, s.p. a obcí Adršpach)

Kvalitní obsazení pracovních pozic v návštěvnickém středisku CHKO (DP Broumovska) a v Informačním středisku CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují

Kdo: Provozovatel DP, resp. IS ve spolupráci s AOPK ČR

Co: kvalitně obsadit místa pracovníků návštěvnického střediska CHKO (DP Broumovska) a návštěvnického střediska NPR Adršpašsko-teplické skály v Teplicích nad Metují (Informační středisko CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují) / a zajistit jejich další školení a vzdělávání

Pozice: - pracovník informačního centra
- programový pracovník / lektor

Proč – co je účelem:

- **zajistit spolupráci s realizátory DP a IS při přípravě DP resp. IS v souladu s cíli definovanými KPNV a interpretačními plány DP / IS**
- **zajistit provoz DP a IS v souladu s cíli definovanými interpretačním plánem DP / IS**
- **zajistit pravidelnou a průběžnou komunikaci se zástupci AOPK ČR**
- zajistit spolupráci s partnery v území v oblasti rozvoje cestovního ruchu a jeho usměrňování jako jsou obce, vlastníci a hospodáři, kraje, destinační management, muzea, informační centra a jiní strategičtí partneři poskytující služby v cestovním ruchu
- zajistit kontakt a průběžnou komunikaci s médii
- realizovat konkrétní projekty a spolupracovat nebo konzultovat přípravu dalších produktů cestovního ruchu a částí infrastruktury v CHKO a bezprostředním okolí tak, aby výsledek nebyl v rozporu s interpretačními plány a ochranou přírodních a kulturně-historických hodnot území

- sledovat dopady návštěvnosti na předměty ochrany na území CHKO zejména v okolí DP, navrhovat a realizovat návazná opatření
- sledovat stav návštěvnické infrastruktury + pohyb návštěvníků v okolí DP ve vazbě na návštěvnickou infrastrukturu a reagovat na aktuální situaci, konzultovat případná opatření – ta se pak promítnou i do přípravy konkrétních projektů či produktů
- provádět evaluaci vlastní činnosti a návazná opatření

Kdy: aby se mohli zapojit do příprav a realizace DP / IS (programová náplň) před jejich otevřením

Zdroje: Provozovatel DP, provozovatel IS

Pozn.: doporučujeme využít zkušeností z již fungujících DP (např. Poodří, Třeboňska, Českého ráje) a vybírat pracovníky, kteří jsou schopni se plnohodnotně zastoupit v různých rolích

Zajištění průběžné komunikace a koordinace – vytvoření stálé pracovní skupiny

Kdo: iniciuje AOPK ČR, zapojení investor a provozovatel DP, investor a provozovatel IS, klíčové TIC v regionu, další partneři (obec Adršpach, město Teplice nad Metují, APRB, SDMB, LČR, Geopark atd.)

Co: vytvořit stálou pracovní skupinu klíčových hráčů v území

Proč – co je účelem:

- **vytvořit stálou skupinu zástupců klíčových hráčů v území, kteří mohou zásadním způsobem ovlivnit naplňování cílů KPNV v území**
členové: doporučujeme oslovit klíčové členy v rámci procesu tvorby / připomínkování / prezentace KPNV
návaznost: skupina by měla pracovat se zpětnou vazbou / aktuálními podněty / výstupy získanými na schůzkách

1) TIC (viz dále tabulka Činnosti – Koncepční, bod 18)

2) orgánů, které řídí činnost DP / IS (např. Rady DP / IS) – zpětná vazba o zkušenostech s návštěvníky v uplynulé sezóně, reakce návštěvníků, témata dotazů, zjištěné komunikační problémy, nefunkční infrastruktura apod.

3) dalších partnerů (jejich aktuální problémy týkající se práce s návštěvníky v území)

četnost schůzek: pravidelně, min. 1x za rok (mimo sezónu), nejlépe ale před a po sezóně, *termínově směřovat tak, aby se konaly až po schůzkách TIC, zasedání řídicích orgánů DP / IS, (důvodem je získání zpětné vazby: zkušenosti TIC za uplynulou sezónu, zkušenosti DP / IS)*

Cílem práce skupiny je:

- **zajistit pravidelnou komunikaci a koordinaci kroků** s cílem usměrňovat návštěvnost v CHKO a vytvářet jednotnou prezentaci CHKO, která bude podporovat zachování přírodního a kulturně-historického dědictví na území CHKO a v jeho nejbližším okolí
- **zajistit průběžnou a dlouhodobou koordinaci kroků mezi AOPK ČR, provozovatelem návštěvnického střediska CHKO (DP Broumovska), IS CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují a zástupci klíčových aktérů v oblasti cestovního ruchu v území**

- **na základě zpětné vazby, v souladu s KPNV upřesňovat jednotlivé kroky a opatření, které mohou pomoci zjištěné problémy řešit a mohou být příležitostí pro aktivity jednotlivých členů pracovní skupiny i dalších aktérů (např. aktuální tematické zaměření prohlídek s průvodcem, tipy na články do turistických novin v regionu, možná řešení pro kritická místa – problémy s průjezdem a parkováním)**
- **na základě zpětné vazby zhodnotit naplňování KPNV v rámci celého území, včetně kroků realizovaných DP resp. IS za předchozí rok a přínosu aktivit dalších důležitých partnerů (destinační management, organizace poskytující služby EVVO atd.)**

Kdy: co nejdříve, pracovní skupina by měla být ustavena a pracovat dostatečně dopředu před zahájením činnosti DP, resp. IS, aby se podle něj už mohl provoz v prvním roce činnosti řídit

Zdroje: AOPK ČR ve spolupráci s ostatními členy

Činnosti

Uvedené činnosti jsou nezbytné k naplnění KPNV a zahrnují **jednorázové, opakované i průběžné aktivity**, které zajišťuje především Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionální pracoviště Východní Čechy – Správa CHKO Broumovsko (dále AOPK ČR) ve spolupráci s partnery, zejména obcemi, destinačními managementy (DM), turistickými informačními centry, vzdělávacími a paměťovými institucemi, hospodáři jako LČR, podnikateli a nestátními neziskovými organizacemi.

Níže uvedená tabulka stručně popisuje doporučené činnosti a stanovuje, kterých subjektů se daná činnost dotýká. Činnosti jsou pro větší přehlednost seskupeny podle tematických oblastí (infrastruktura, komunikace aj.). Mohou se částečně překrývat. Je to proto, aby usnadnily orientaci, pokud člověk hledá např. co je potřeba dělat v oblasti komunikace, programů pro návštěvníky apod.

Pozn: V současné době v území funguje určitá dvoukolejnost v oblasti destinačního managementu (DM). V tabulce proto nerozlišujeme, zda se jedná o Kladské pomezí nebo SDMB, důležitá je role, kterou destinační management obecně v oblasti cestovního ruchu hraje.

Koncepční činnosti

Co	Kdo
1. Sledovat tvorbu koncepčních a strategických rozvojových materiálů s dopadem na území CHKO a usměrňovat problematické návrhy už v plánovací fázi procesů.	AOPK ČR, DM, kraj (KHK), obce s rozšířenou působností
2. V souladu s KPNV se nadále zasazovat o ochranu a zachování typického krajinného rázu Broumovska (typické prvky) a bránit se zmenšování klidových zón (důsledek zástavby, rozšiřování návštěvnické infra-struktury a invazivního způsobu využívání těchto zón), protože krajinný ráz a klidovost oblasti tvoří jedny ze základních hodnot uplatňovaných v cestovním ruchu při prezentaci a marketingu CHKO Broumovsko.	AOPK ČR, obce s rozšířenou působností, obce, hospodáři, vlastníci pozemků, kraj (KHK)
3. Sledovat vnější prezentaci území formující očekávání návštěvníka a obraz území navenek a systematicky ji ovlivňovat, tj. vytvářet reálné představy o CHKO Broumovsko a možnostech / aktivitách, které s respektem k ochraně přírody a krajiny nabízí.	AOPK ČR, DM vč. CzechTourismu, TIC, obce, partneři, provozovatel DP a IS, KHK
4. Sledovat vývoj situace ve skalním městech a jejich okolí, u kritických míst, kde dochází v důsledku rostoucí návštěvnosti k poškozování předmětu ochrany (Ostaš, Kočičí skály, Slavný, Broumovské stěny) zvážit změnu organizace provozu místa – vytvoření prohlídkového okruhu, zpoplatnění, zajištění průvodcovské služby, stanovení zodpovědnosti provozovatele za stav okruhu a nejbližšího okolí.	AOPK ČR, LČR a další hospodáři a vlastníci pozemků, KHK, obce, provozovatelé služeb
5. Zrevidovat stávající turistické trasy. Nastavit spolupráci se subjekty, které výrazně ovlivňují směřování a pohyb návštěvníků v území (KČT, SHOCart a další vydavatelé map). Dohodnout se na vedení a postupu při vyznačování zejména „doporučených“ tras do tištěných i on-line map. Využít stávajících smluv a memorand o spolupráci, případně vytvořit nové. Dlouhodobě, pravidelně spolupracovat.	AOPK ČR, vydavatelé map, Bike Resort Broumovsko, KHK, KČT, vlastníci, hospodáři, obce

6. Zajistit koordinaci kroků a komunikaci v rámci jednotlivých institucí či organizací (včetně AOPK). Komunikace o CHKO a jeho návštěvnické infrastruktuře by navenek měla být jednotná a v souladu s cíli a obsahem KPNV.	AOPK ČR, KHK, obce, DM
7. Zajistit pravidelné (1x ročně) hodnocení naplňování KPNV (pro potřeby následné aktualizaci KPNV) včetně hodnocení výkonu DP a IS jako významných prostředků interpretace. Zajistit aktualizaci KPNV před přípravou nového plánu péče o CHKO.	AOPK ČR, provozovatelé DP a IS
8. Zajistit přípravu, realizaci a provoz návštěvnického střediska (DP) CHKO Broumovsko v Dolním Adršpachu a IS CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují jako důležitých prostředků komunikace o území CHKO, včetně jejich specifické programové nabídky. K propagaci DP a IS a jejich programové nabídky využívat TIC, DM, subjekty CR v území, muzea a další partnerské organizace (viz dále Programy).	AOPK ČR, provozovatelé DP a IS
9. Připravit celkovou prezentaci CHKO založenou na interpretačním plánu CHKO tak, aby časově předcházela vzniku návštěvnického střediska (DP) CHKO Broumovsko v Dolním Adršpachu a IS CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují a mohla být intenzivně využívána v době jejich otevření (i v případě, že je pravděpodobné, že DP a IS budou vybudovány v různém čase). Pracovat s vizuální identitou DP a IS v oblasti.	AOPK ČR, provozovatelé DP a IS, DM
10. Dlouhodobě podporovat návaznost a obsahovou synergii částí návštěvnické infrastruktury a služeb v území (expozice, naučné stezky, prohlídky s průvodcem, programy pro školy atd.) v souladu s KPNV a interpretačními plány DP a IS. Spolupracovat s vlastníky a provozovateli kulturních a prohlídkových objektů, muzeí, apod.	AOPK ČR, TIC, DM, obce, APRB
11. U všech částí infrastruktury stanovit, kdo za ni bude zodpovědný a bude ji udržovat – především u věcí vznikajících v rámci projektů, ke kterým se po uplynutí projektu často už nikdo nehlásí	všichni zřizovatelé a realizátoři
12. Stanovit podmínky umístění informačních panelů a prvků (místo, forma, obsah, soulad s KPNV a pravidly dobré interpretace), které nejsou součástí navrhované návštěvnické infrastruktury – typicky panely zdánlivě nesouvisející s ochranou území, panely projektů apod., které obvykle nebývají předem konzultovány. Umisťovat takovéto panely uvážlivě, po dohodě a jen při splnění stanovených podmínek.	AOPK ČR, obce, DM, další vlastníci pozemků
13. Nerozšiřovat stávající hromadné akce a nepovolovat další, které by zasahovaly do citlivých území (viz KPNV - Limity využití území), aby nedocházelo k ohrožení předmětů ochrany, dalších přírodních a kulturně-historických hodnot území, zájmů vlastníků pozemků a hospodářů a zhoršení návštěvnického zážitku ostatních návštěvníků území. Kontrolovat dodržování stanovených podmínek. Klást velký důraz na zatěžování území hlukem, světelné znečištění (klid je jedním z lákadel při prezentaci území CHKO)	AOPK ČR ve spolupráci s DM, TIC a obcemi; vlastníci a provozovatelé atraktivit, subjekty CR v území

14. Sledovat rozvoj nových sportů a aktivit, které mohou negativně ovlivnit návštěvnícký zážitek ostatních návštěvníků a kvalitu přírodního prostředí (drony, elektrokola, elektrokoloběžky, adrenalinové sporty, teambuildingové aktivity apod.)	AOPK ČR, DM, vysoké školy, hospodáři
15. Navazovat stávající a nově vznikající pěší trasy, cyklotrasy, vycházkové okruhy a tipy na výlety na nabídku místních služeb v obcích (občerstvení, ubytování, průvodcovské a informační služby, WC, expozice apod.), vše v souladu s limity KPNV	DM, TIC ve spolupráci se subjekty cestovního ruchu a obcemi, KHK
16. Vytipovat nízkonákladové možnosti trávení volného času mimo nejceněnější části přírody v území CHKO i mimo území CHKO (vycházkové okruhy ve městech a obcích, tištěný a digitální průvodce, hledačky...) a podporovat jejich rozvoj (viz také dále Programy bod 4). <u>Vše v souladu s limity KPNV (!)</u>	AOPK ČR, DM, TIC, subjekty CR
17. Vytvořit mechanismus monitoringu a sledovat dopady návštěvnosti CHKO na území (ve spolupráci s odborníky)	AOPK ČR, DM, vysoké školy, hospodáři
18. Pravidelně školit personál TIC (případně i personál turistických cílů apod., který je v přímém kontaktu s návštěvníky) v regionu a v rámci školení poskytovat aktuální informace o dění v CHKO, získávat od účastníků touto formou zpětnou vazbu a identifikovat problémová témata, která bude potřeba ve vztahu k návštěvníkům řešit. Dlouhodobě sledovat kvalitu poskytovaných služeb.	DM, KHK, AOPK ČR ve spolupráci s vlastníky a/nebo provozovateli atraktivit v území
19. Školit průvodce (dle potřeby) , kteří budou mít zájem v regionu poskytovat průvodcovské služby, s důrazem na pravidla dobré interpretace a respektování limitů využití území. Aktivně nabízet služby průvodců, vytvářet nabídku průvodcovaných vycházek, exkurzí, cyklovýletů apod. Dlouhodobě sledovat kvalitu poskytovaných služeb.	AOPK ČR, NPÚ, TIC, DM, vlastníci a provozovatelé atraktivit
20. Připravit pravidla chování pro návštěvníky (vhodná forma a zpracování pro cílové skupiny návštěvníků CHKO), která budou využívána při prezentaci a interpretaci v území. Tam, kde je to vhodné, využít pro návštěvníky-cyklisty Kodex terénního cyklisty, případně piktogramy AOPK ČR. Vysvětlovat, proč je dané chování ne/vhodné.	AOPK ČR, TIC, DM, Bike Resort Broumovsko
21. Připravit upozornění na možná základní zdravotní rizika např. v důsledku náročného terénu, výskytu klíšťat, nebezpečí úrazu při určitých povětrnostních podmínkách + nutné vybavení pro výlety (voda, vhodná obuv atd.). Využívat je při prezentaci a interpretaci v území.	AOPK ČR, TIC, DM
22. Zajistit uplatňování a vymáhání pravidel chování v území v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb., resp. dalších dobrovolných kodexů (Policie ČR, stráž přírody, spolupráce s partnery...)	AOPK ČR, DM, partneři v území
23. Podporovat koordinaci a kvalitní výkon destinačního managementu (tj. řízení, nejen marketing destinace) v souladu s KPNV	AOPK ČR, obce, DM

Komunikace

Co	Kdo
1. Promítnout Plánovací část KPNV, včetně Limitů, do veškerých vlastních tištěných materiálů, naučných stezek, exkurzí, přednášek, webu a dalších forem komunikace AOPK ČR s veřejností.	AOPK ČR
2. Zajistit pravidelnou činnost stálé pracovní skupiny (viz institucionální opatření) – komunikace a koordinace směřující k jednotnému přístupu k prezentaci území CHKO a udržování stálého povědomí o aktuální situaci v CHKO	AOPK ČR, provozovatel DP a IS, TIC v regionu, další partneři
3. Udržovat komunikaci a spolupráci s různými typy organizací působících v území i mimo strukturu stálé pracovní skupiny	AOPK ČR, DM
4. Komunikovat limity a specifika území i vhodné způsoby jeho využití směrem k návštěvníkům, ale především k subjektům, které jsou či budou aktivně zapojeny do cestovního ruchu (obce, destinační management, ubytovatelé, informační centra, další poskytovatelé služeb, kraje, organizátoři hromadných akcí)	AOPK ČR, DM, Bike Resort Broumovsko
5. Aktivně komunikovat se zástupci krajů a CzechTourism o případné aktualizaci jejich webových prezentací týkajících se území CHKO Broumovsko v souladu s KPNV	AOPK ČR, DM
6. Komunikovat s médii na základě znalosti místních poměrů, aktuálních a přesných informací a předcházet tak nedorozuměním, nereálným očekáváním návštěvníků CHKO a zbytečným následným potížím	AOPK ČR, DM, DP a IS
7. Komunikovat návštěvníkům území citlivost některých částí CHKO. Komunikovat pravidla chování v CHKO. Upozorňovat na interpretační infrastrukturu (DP, IS, naučné stezky, hledačky) a další programy (průvodcované vycházky...).	AOPK ČR, DM, TIC, provozovatelé atraktivit v území
8. Komunikovat návštěvníkům lokalizaci a kapacitu parkovišť (případně také max. dobu parkování) a dostupné služby a infrastrukturu u parkovišť (občerstvení, toalety, kontejnery na tříděný odpad, hřiště, posezení, vstupní panely s mapou)	DM, TIC ve spolupráci s obcemi, vlastníky pozemků, DP, IS
9. Ve spolupráci s regionálním tiskem zveřejňovat konkrétní příklady, kdy problémoví návštěvníci působí škody v přírodě, znepříjemňují pobyt ostatním návštěvníkům, ohrožují sami sebe i ostatní	AOPK ČR, TIC, obce
10. Cíleně komunikovat s organizátory hromadných akcí, nenabízet území k organizaci akcí, které by vedly k poškození přírodního prostředí nebo byly v rozporu se zákonnými podmínkami ZCHÚ. Držet se předem stanovených podmínek pro konání, četnost a kapacitu akcí a limitů využití území.	AOPK ČR, DM, obce, vlastníci pozemků

<p>11. Na parkovištích a terminálech hromadné dopravy, v informačních materiálech a mediálních výstupech informovat o možných rizicích pohybu po Broumovsku. Vítat pěší, kteří se řídí pravidly chování návštěvníka CHKO, cyklisty, kteří dodržují kodex terénního cyklisty a respektují omezení vyplývající z ochranného režimu na území CHKO. Zdůrazňovat potřebu respektu mezi skupinami návštěvníků (např. pěší a cyklisté) i návštěvníků k místním obyvatelům.</p>	<p>DM, AOPK ČR, DP a IS, obce</p>
<p>12. Ve spolupráci s dalšími subjekty jako je Policie ČR, ČEMBA, KČT, kraj apod. podporovat přípravu a realizaci celorepublikové kampaně, která by řešila zhoršující se chování různých uživatelů tras mezi sebou navzájem. Spolupracovat s odborníky jako BESIP, Centrum dopravního výzkumu.</p>	<p>AOPK ČR, ČEMBA, KČT, Bike Resort Broumovsko, KHK, DM, obce, příp. i další relevantní organizace, např. ČHS</p>

Infrastruktura

1. Zachovat, nezhoršovat a udržovat dosavadní ráz území a optimalizovat nově budovanou i stávající turistickou infrastrukturu (např. velikost a počet informačních panelů), neumísťovat infrastrukturu, která není v souladu s KPNV (např. nahodilé informační panely výstupů projektů)	AOPK ČR, majitelé a správci pozemků, obce, DM, TIC, KHK
2. Každou přípravu nové či aktualizaci stávající části infrastruktury, produktu cestovního ruchu či interpretační služby plánovat s přihlédnutím k interpretačnímu plánu území, zásadám dobré interpretace a limitům využití území stanoveným v KPNV.	AOPK ČR, DM, TIC, obce, subjekty v cestovním ruchu
3. Dohodnout se s vydavateli turistických map a provozovateli on-line map na základní síti publikovaných tras v rámci CHKO. Následně konzultovat nová vydání a případné změny tras či označení lokalit, aby neposkytovaly zavádějící informace. Spolupracovat s KČT na značení tras.	AOPK ČR, TIC, DM, lesní hospodáři, Bike Resort Broumovsko, ČHS
4. Uplatňovat prezentaci CHKO Broumovsko v souladu s KPNV při úpravách/budování expozic a dočasných výstav v muzeích a výstavních prostorách v CHKO (sdělení, interpretační cíle); budovat expozice tak, aby se nedublovaly, ale odkazovaly na sebe a vzájemně se doplňovaly.	AOPK ČR, provozovatelé muzeí a expozic v území, obce
5. Odstraňovat neaktuální či nefunkční infrastrukturu , která negativně ovlivňuje návštěvnický zážitek (nefunkční turistické značení, neaktuální mapy v terénu, poškozené naučné stezky, panely apod.), včetně infrastruktury, o kterou není možné se dále starat – týká se všech vlastníků a provozovatelů infrastruktury.	AOPK ČR, DM, obce, subjekty v cestovním ruchu
6. Udržovat trasy, značení, výhledy a části infrastruktury (odpočívadla, pozorovatelný atd.) v dobrém stavu. Udržovat v dobrém stavu a kvalitě i veškerou interpretační infrastrukturu a služby (naučné stezky, panely, expozice, hledačky, elektronické aplikace jako průvodce a hry, prohlídky s průvodcem apod.) – všichni vlastníci a provozovatelé infrastruktury.	DM, AOPK ČR, Bike Resort Broumovsko, obce, subjekty v cestovním ruchu

Dopravní dostupnost a parkoviště

1. V návaznosti na krajskou dopravní studii komplexně řešit zhoršující se dopravní situaci v regionu, zejména dopravní zatížení oblasti Adršpašsko-teplických skal viz Projekty L1 Lokalita Adršpašské skály	AOPK ČR, obce, DM, KHK, další vlastníci a správci komunikací, Policie ČR,
2. Vyřešit parkování (kapacita, pro koho je určeno, zpoplatnění apod.) v nástupních bodech a u turistických cílů v obcích i mimo obce, včetně již známých konfliktních lokalit uvedených v KPNV v Limitech využití území.	Zřizovatelé a provozovatelé turist. cílů včetně AOPK ČR, obce, DM
3. Zajistit možnost bezpečně odložit kola tak, aby cyklověševníci mohli pěšky navštívit turistické cíle (prohlídkové okruhy ve skalách, muzea, klášter, pěší naučné stezky, apod.). Vztít v úvahu bezpečnost, počasí (déšť, extrémní slunce), kapacitu a technické parametry stojanů atd.	Zřizovatelé a provozovatelé turistických cílů včetně AOPK ČR, obce, DM, DP a IS

Regionální produkty a suvenýry

1. Podporovat vznik takových regionálních suvenýrů, které podpoří prezentaci území v souladu s KPNV CHKO Broumovsko (nepropagovat nevhodné lokality, adrenalinové zážitky apod.)	DM, AOPK ČR, certifikovaní regionální výrobci
2. Certifikovat služby a zážitky (například vycházky s místním průvodcem apod.) – např. certifikace Svazu venkovské turistiky a agroturistiky a další, které umožňují smysluplně certifikovat služby a zážitky (tj. garantují kvalitu služby a zároveň jsou přínosem pro poskytovatele služeb)	DM, AOPK ČR, DP, IS

Programy

1. Proškolení průvodce / interpretátory, kteří budou mít zájem v regionu poskytovat průvodcovské služby s důrazem na zásady dobré interpretace (spolupráce se školiteli interpretačních průvodců); navázat spolupráci s dalšími poskytovateli průvodcovských služeb, např. klášter v Broumově. V rámci školení připravit základní koncept pro vzorové programy , které budou v souladu s KPNV z hlediska zaměření na témata (sdělení) a cílové skupiny a budou respektovat limity využití území a zdroje interpretace. <i>POZN: v rámci školení nelze připravit kvalitní programy celé. Tato příprava vyžaduje čas. Je možné ji ale dále podporovat např. formou konzultací.</i>	DM, AOPK ČR, TIC, školitelé interpretace
2. Vždy vytvářet programy pro návštěvníky tak, aby naplňovaly cíle KPNV (interpretace klíčových sdělení o Broumovsku, usměrnění návštěvnosti), přizvat k přípravě místní odborníky a využívat místní zdroje. Do cílových skupin programové nabídky zahrnout školní skupiny, případně další organizované skupiny (senioři apod.) Zohlednit prioritní témata viz Plánovací část: Oblasti nevyužitého potenciálu – Témata (návrat vlka, voda, a také viz níže bod 7)	AOPK ČR, DM, provozovatelé atraktivit, spolupracující NNO zabývající se EVVO, DP a IS, tvůrci turistických produktů
3. Postupně připravit ke každé exponované návštěvnické lokalitě programy pro cílové skupiny návštěvníků, které ji navštěvují (mohou být využívány stále, jen sezónně nebo i nárazově na akcích). Využívat místní odborníky. Vyškolení v budoucnu i rangery/strážce – průvodce, kteří by byli schopni nabízet v těchto místech tzv. toulavou interpretaci. Zohlednit prioritní témata viz Plánovací část.	AOPK ČR, DM, NNO, muzea, TIC, DP a IS
4. Připravovat cíleně aktivity, které umožní nízkonákladové trávení volného času mimo nejcenější části přírody (návštěvní cíle v širším regionu Geoparku Broumovsko, hledačky apod.). Umísťovat je tam, kde je / bude dostatečné zázemí (odpočinkové plochy, občerstvení, WC). Koordinovat vznik a zaměření aktivit s nabídkou dalších prohlídkových objektů. Nabídku propagovat na webu, DP, IS, prostřednictvím digitálního průvodce, návštěvnické mapy.	AOPK ČR, DM, TIC, partneři v území, DP a IS, Geopark Broumovsko
5. Připravit nabídku programů pro místní obyvatele, chataře a chalupáře s cílem motivovat je k ohleduplnému chování (návrat vlka, hospodaření, význam mokřadů v krajině apod.) – přednášky, terénní exkurze	AOPK ČR

<p>6. Prioritně připravit program zaměřený na problematiku návratu vlka do krajiny Broumovska. Varianty pro různé cílové skupiny – návštěvníci, školy, místní veřejnost</p>	<p>AOPK ČR, DP a IS</p>
<p>7. Připravit program prezentující AOPK ČR jako vlastníka a správce pozemků s cílem představit AOPK ČR jako pečlivého hospodáře, který má zkušenosti s praktickým hospodařením, a jehož aktivity přispívají nejen ke kvalitě přírody a krajiny, ale zvyšují atraktivitu území a kvalitu zážitku pro místní obyvatele i návštěvníky. Zaměření na místní obyvatele, obce, subjekty v cestovním ruchu, včetně provozovatelů služeb, návštěvníky.</p>	<p>AOPK ČR, DP a IS</p>
<p>8. Před otevřením návštěvnického střediska CHKO Broumovsko (DP) v Dolním Adršpachu a IS CHKO Broumovsko - Teplice nad Metují připravit /sestavit nabídku programů pro návštěvníky (viz Koncepční opatření 8). Využít přitom zásady a programy zmiňované výše v bodech 1-7.</p>	<p>AOPK ČR, provozovatelé DP a IS</p>

Projekty

Sem patří řada konkrétních záměrů od suvenýrů přes infopanely na vstupech, web, mapu, digitálního průvodce až po naučné stezky, návštěvnické středisko CHKO (DP), Informační středisko CHKO aj. „Projekty“ jsou stručně popsány v jednotlivých kartách. Klíčová sdělení v kartách jednotlivých prvků interpretační infrastruktury nejsou uvedena v plném znění, jsou zkrácena kódem – např. 2a. V plném znění je najdete v Plánovací části, kapitole *Klíčová sdělení*.

Karty jednotlivých prvků mohou správcům a realizátorům interpretace sloužit k evidenci jednotlivých interpretačních prvků, ke sledování jejich technického stavu, aktuálnosti a následně k zaznamenávání provedených změn. Jasně říkají, k čemu byl daný prvek zřízen, jaká klíčová sdělení v daném místě komunikovat, pro jakou cílovou skupinu návštěvníků je určen, jak je zajištěna jeho údržba apod. Hodnocení stavu většiny prvků k 2018 – viz Analytická část: Přehled stávající interpretace.

Pozn: U návrhů spojených s Domem přírody a Informačním střediskem CHKO je nutno respektovat Jednotný architektonický koncept (JAK) a příslušný grafický manuál.

Přehled karet s navrhovanými „projekty“, tj. prvky interpretace

Kód	Název prvku
DP1	Dům přírody Broumovska
IS1	Informační středisko CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují
K1	Web Domu přírody
K2	Web Informačního střediska CHKO
K3	Facebookový profil CHKO Broumovsko
K4	Infopanely na vybraných místech v CHKO
K5	Digitální průvodce
L1	Lokalita Adršpašské skály
L2	Návštěvnický okruh Adršpašskými skalami
NS1	Naučná stezka Teplickým skalním městem
NS2	Cyklotrasy s informačními panely
T1	Návštěvnická mapa Broumovska
T2	Krásy a divy Broumovska – tištěný „deník hledače“
T3	Krásy a divy Broumovska – série hledaček
T4	Průvodce po naučné stezce / trase
T5	Základní leták o CHKO
T6	Brožura o CHKO
T7	Roll-up CHKO Broumovsko
T8	Pohledy a další suvenýry

Karta interpretačního prvku

kód prvku	DP1
název prvku	<i>Dům přírody Broumovska</i>
lokalizace prvku	Dolní Adršpach – plánovaná novostavba na pozemcích ve vlastnictví ČR, příslušnost hospodařit má AOPK ČR
popis prvku (stručně 1 věta)	<p>Návštěvnické středisko CHKO Broumovsko</p> <p>Dům přírody Broumovska bude součástí sítě návštěvnických středisek AOPK ČR v rámci programu Dům přírody a jeho vizuální identita i koncepce bude vycházet z Jednotného architektonického konceptu (JAK) vytvořeného pro program Dům přírody.</p> <p>Dům přírody je moderní návštěvnické středisko ve ZCHÚ ve správě AOPK ČR, určené pro veřejnost, které plní 4 základní služby:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vítá návštěvníky v území a poskytuje jim vše pro jejich fyzický komfort a potřeby 2. orientuje a informuje návštěvníky 3. vzbuzuje zájem a vytváří pozitivní vztah návštěvníků k navštívenému místu 4. poskytuje vhodné místo pro setkávání <p>Dům přírody bude vzorovým a ukázkovým pasivním objektem z přírodních a místních materiálů, bude v něm umístěna dlouhodobá interaktivní expozice o přírodě a krajině CHKO v interiéru i exteriéru. V DP se budou pořádat krátkodobé výstavy na aktuální regionální témata. Návštěvník si zde bude moci získat informační, propagační tiskoviny a materiály o ochraně přírody a krajiny, bude se moci zúčastnit přednášek, workshopů, seminářů (multifunkční sál, lektorské místnosti, exkurzí s certifikovanými průvodci, stráží přírody a odbornými pracovníky AOPK ČR, interpretačních a výukových programů vedených lektory.</p>
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>DP umožňuje seznámit návštěvníky s územím CHKO Broumovsko a jeho jedinečností, účelem jejího vyhlášení a dlouhodobými cíli ochrany přírody a péče o kulturně-historické hodnoty území.</p> <p>Pomáhá usměrňovat pohyb návštěvníků v území – směřovat pozornost do vybraných lokalit a k dalším částem infrastruktury v souladu s KPNV (Limity).</p> <p>Jeho důležitým úkolem je vysvětlovat a prezentovat omezení, s nimiž se návštěvník v CHKO setká, i pravidla, kterými by se měl při pobytu v CHKO řídit, a jejichž dodržováním aktivně přispívá k zachování přírodních i kulturně-historických hodnot území.</p> <p>DP má prezentovat CHKO jako celek a vycházet ze sdělení KPNV a Interpretačního plánu DP Broumovska.</p>

	DP bude nabízet vzdělávací a osvětové programy pro návštěvníky v interiéru i exteriéru. K návštěvnickým programům budou využity pozemky v okolí návštěvnického centra. Programy budou realizovány i na dalších vhodných lokalitách v CHKO, včetně MZCHÚ (vždy v souladu se zásadami KPNV).
<p>Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen)</p> <p><i>Pozn: v závorce je uvedeno příslušné označení cílové skupiny v plánovací části KPNV a interpretačních plánů. Tučně jsou vyznačeny nejvýznamnější cílové skupiny.</i></p>	<p>(Skupina A) Pěší návštěvníci</p> <p>(Skupina B) Rodiny s dětmi, Školní výlety, Dětské skupiny a tábory, Místní návštěvníci + chalupáři a chataři</p> <p>(Skupina C) Odborníci a amatérští přírodovědci, Zájezdy z Polska</p> <p>(Skupina D) Mladší aktivní turisté, Páry bez dětí a skupinky přátel, Účastníci odborných exkurzí, Zájezdy českých seniorů</p> <p>(Skupina F) Mladé páry a skupinky z Polska</p> <p>(Skupiny G) Cykloturisté, Návštěvníci památek</p>

Karta realizace

kód prvku	DP1
název prvku	<i>Dům přírody Broumovska</i>
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Důležité součásti areálu DP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnitřní expozice, venkovní prvky v bezprostředním okolí DP, související lokality • Jasný orientační systém v rámci DP (toalety, informace, směr prohlídky v expozici, přístupnost apod.) – viz JAK • Mapa, podle níž se návštěvník zorientuje, a která ho nasměruje do vhodných lokalit – zde se nacházíte (před vstupem do Domu přírody i uvnitř objektu) – povinný prvek JAK <p>Všechna sdělení (klíčová i dílčí) by v Domě přírody Broumovska měla být zmíněna, i když některá nebudou rozpracována do větší hloubky. Pro DP je zpracovaný samostatný a detailní interpretační plán z roku 2016, který je potřeba viz níže.</p>
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • najít / vybrat investora a provozovatele • nastavit dlouhodobý, spolehlivý způsob spolupráce a komunikace mezi zadavatelem DP (AOPK ČR) a provozovatelem, který bude zásadní pro fungování DP v dalších letech • zajistit návaznost DP na subjekty koordinující a usměrňující práci s návštěvníky a cestovní ruch v regionu (viz Institucionální opatření) • aktualizovat Interpretační plán DP, který vznikl už v roce 2016, je třeba reflektovat KPNV a stávající situaci • připravit projekt DP dle připraveného Interpretačního plánu DP a navrhnout na základě něj libreto a scénář expozice a související programy • dořešit parkování návštěvníků DP s ohledem na provoz stávajícího parkoviště i celkový management návštěvníků v této lokalitě • zajistit finanční prostředky na realizaci • zajistit realizaci stavby a expozic, přípravy interpretace a úpravy venkovního areálu DP a souvisejících lokalit • zajistit kvalitní personální obsazení DP • vytvořit plnohodnotný obsah DP kromě expozice (návazné programy, hledačky, pravidelné akce) • připravit zapojení DP do již fungující sítě DP v ČR • připravit propojení DP se stávající informační a interpretační infrastrukturou v území (sít' informačních center, naučných stezek, vnitřních i vnějších expozic, prohlídkových objektů jako klášter v Broumově, barokní kostely, doly, rozhledny a vyhlídková místa...) • zajištění provozu DP
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa,	Většina uživatelů by díky DP měla:

<p>motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chtít dodržovat pravidla chování, která jsou nezbytná pro zachování místních hodnot a mít pocit, že pokud dodržují pravidla, aktivně přispívají k ochraně území • mít pocit, že pomáhají území i tím, že respektují správce území, místní obyvatele, ty, kdo o území pečují, i jiné skupiny návštěvníků, které v území potkají • dozvědět se, v čem spočívá jedinečnost CHKO (viz hlavní sdělení) a pocítit obdiv k jedinečnosti území • dozvědět se, kde jsou lokality doporučené k návštěvě • pochopit, jaké možnosti poznávání území nabízí vybrané naučných stezky a expozice (vnitřní i vnější)
<p>prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)</p>	<p>Návštěvnické středisko s vnitřní a vnější expozicí, hracími prvky pro děti, posezením / lavičkami u DP, které poskytuje interpretační a informační služby.</p> <p>Expozice a programy budou dostupné též pro děti včetně nečtenářů (věk do 6 let).</p> <p>Komunikační prostředky zahrnují i leták k DP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - malý 1/3 A4, který slouží k propagaci na distribučních místech jako infocentra - leták A4 skládaný, který slouží k orientaci v expozici, obsahuje hlavní sdělení, propojuje fenomény v expozici s místy v terénu a dále vhodně zvolené suvenýry.
<p>odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)</p>	<p>Rozpočet na realizaci DP není předmětem tohoto dokumentu, bude součástí projektové žádosti. Max. 75 mil Kč na přímé realizační náklady bez DPH, pokud bude investor čerpat z dotace EU v rámci OPŽP.</p>
<p>Monitoring / řízení kvality</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Před schválením k výrobě by měl zhotovitel návrhy klíčových prvků expozice DP vybrané AOPK ČR otestovat na vzorku potenciálních návštěvníků, aby bylo zjištěno, zda naplňují stanovené cíle. • Provozovatel DP bude průběžně sledovat zpětnou vazbu od návštěvníků a dalších uživatelů a podněty využije v rámci činnosti Domu přírody.

Karta interpretačního prvku

kód prvku	IS1
název prvku	<i>Informační středisko CHKO Broumovsko – Teplice n/ Metují</i>
lokalizace prvku	Teplice nad Metují, u vstupu do skalního města.
popis prvku (stručně 1 věta)	<p>Informační středisko CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují bude součástí sítě návštěvnických a informačních středisek AOPK ČR Dům přírody a jeho vizuální identita i koncepce respektuje jednotný architektonický koncept (JAK) vytvořený pro DP v ČR.</p> <p>V objektu bude umístěna expozice věnovaná skalnímu městu a zázemí pro návštěvníky zahrnující toalety, provoz informačních služeb, případně drobné občerstvení. Programy budou realizovány i na dalších vhodných lokalitách v CHKO, vždy v souladu s KPNV.</p>
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Informační středisko CHKO musí vycházet ze sdělení KPNV a interpretačního plánu IS.</p> <p>Umožňuje seznámit návštěvníky s NPR Adršpašsko-teplické skály, s její jedinečností, účelem jejího vyhlášení a dlouhodobými cíli ochrany přírody a péče o kulturně-historické hodnoty území v kontextu CHKO Broumovsko. <i>V současné době je reálné, že IS vznikne dříve než DP. V případě, že nebude realizován DP v Dolním Adršpachu, musí IS v kostce vhodně prezentovat hlavní sdělení CHKO (např. samostatně malá část expozice).</i></p> <p>Pomáhá usměrňovat pohyb návštěvníků v území – směřovat pozornost do vybraných lokalit a k dalším částem infrastruktury.</p> <p>Jeho důležitým úkolem je vysvětlovat a prezentovat omezení, s nimiž se návštěvník v NPR a CHKO setká i pravidla, kterými by se měl při pobytu v NPR a CHKO řídit, a jejichž dodržováním aktivně přispívá k zachování přírodních i kulturně-historických hodnot území.</p> <p>Expozice: vzhledem k lokalizaci u vstupu do NPR v Teplických skalách se předpokládá hlavní zaměření expozice zejména na témata spojená s NPR, která je možné lépe ukázat na okruzích v této části NPR v Teplických skalách (voda, sokol, mokřady aj.) <u>musí být jiná než v DP (!)</u> – pokud je záměr financovat oba objekty z OPŽP. Expozice a programy budou dostupné též pro děti včetně nečtenářů (věk do 6 let).</p>
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen) <i>Pozn: v závorce je uvedeno příslušné označení cílové skupiny v plánovací části KPNV a interpretačních plánů. Tučně jsou označeny nejvýznamnější cílové skupiny.</i>	<p>(Skupina A) Pěší návštěvníci</p> <p>(Skupina B) Rodiny s dětmi, Školní výlety, Dětské skupiny a tábory, Místní návštěvníci + chalupáři a chataři</p> <p>(Skupina C) Odborníci a amatérští přírodovědci, Zájezdy z Polska</p> <p>(Skupina D) Mladší aktivní turisté, Páry bez dětí a skupinky přátel, Účastníci odborných exkurzí, Zájezdy českých seniorů</p> <p>(Skupina F) Mladé páry a skupinky z Polska</p> <p>(Skupiny G) Cykloturisté, Návštěvníci památek</p>

Karta realizace

kód prvku	IS1
název prvku	<i>Informační středisko CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují</i>
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Důležité součásti prostor Informačního střediska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Menší vnitřní trvalá expozice • Jasný orientační systém (dle manuálu JAK) v rámci IS (toalety, informace, směr prohlídky v expozici, přístupnost apod.) • Mapa, podle níž se návštěvník zorientuje a která ho nasměruje do vhodných lokalit – zde se nacházíte (před vstupem do IS i uvnitř objektu) • Jednotlivé prvky dle manuálu pro navrhování návštěvnických středisek AOPK ČR JAK (vstupní cedule, interiérová mapa) <p>multifunkční prostor pro promítání, přednášky, programy</p> <p>Sdělení: především sdělení, která jsou podstatná pro NPR a fenomény v oblasti Teplických skal – 1, 1d, 2, 2c, 3d. Stručně také hlavní sdělení o CHKO Broumovsko.</p>
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastavit dlouhodobý, spolehlivý způsob spolupráce a komunikace mezi zadavatelem IS a provozovatelem, který bude zásadní pro fungování IS v dalších letech • zajistit návaznost IS na subjekty koordinující a usměrňující práci s návštěvníky a cestovní ruch v regionu (viz Institucionální opatření) • připravit interpretační plán IS v návaznosti na KPNV • připravit projekt IS dle schváleného Interpretačního plánu IS a navrhnout na základě něj libreto a scénář expozice a nabídku programů a plán činnosti • zajistit finanční prostředky na realizaci • zajistit realizaci projektu • zajistit kvalitní personální obsazení IS • vytvořit plnohodnotný obsah IS kromě expozice (nabídka navazujících programů, pravidelné akce apod.) • připravit zapojení IS do již fungující sítě DP v ČR • připravit propojení IS se stávající informační a interpretační infrastrukturou (sítí informačních center, muzeí apod.) • zajištění provozu IS
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)	<p>Většina uživatelů by díky IS měla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chtít dodržovat pravidla chování, která jsou nezbytná pro zachování místních hodnot a mít pocit, že pokud dodržují pravidla, aktivně přispívají k ochraně území a ochraně přírody

	<ul style="list-style-type: none"> • mít pocit, že pomáhají území i tím, že respektují správce území, místní obyvatele, ty, kdo o území pečují, i jiné skupiny návštěvníků, které v území potkají • dozvědět se, v čem spočívá hodnota NPR Adršpašsko-teplické skály + jedinečnost CHKO (viz hlavní sdělení) a pocítit obdiv k jedinečnosti území • dozvědět, kde se nacházejí lokality doporučené k návštěvě • pochopit, jaké možnosti poznávání území nabízí vybrané naučných stezky a expozice (vnitřní i vnější)
prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)	Informační středisko s vnitřní expozicí a prostorem pro realizaci programů souvisejících zejména s NPR Teplické skály. Komunikační prostředky zahrnují i leták k IS: - malý 1/3 A4, který slouží k propagaci na distribučních místech jako infocentra - leták A4 skládaný, který slouží k orientaci v expozici, obsahuje hlavní sdělení, případně propojuje fenomény v expozici s místy v terénu a dále vhodně zvolené suvenýry.
odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)	Rozpočet na realizaci IS není předmětem tohoto dokumentu
Monitoring / řízení kvality	<ul style="list-style-type: none"> • Libreto a scénář musí být v souladu s KPNV • Před schválením k výrobě by měl zhotovitel návrhy klíčových prvků expozice IS vybrané AOPK ČR otestovat na vzorku potenciálních návštěvníků, aby bylo zjištěno, zda naplňují stanovené cíle. • Provozovatel IS bude průběžně sledovat zpětnou vazbu od návštěvníků a dalších uživatelů a podněty využije v rámci své činnosti.

Karta interpretačního prvku

kód prvku	K1
název prvku	<i>Web DP Broumovska - http://www.dumprirody.cz/broumovsko/</i>
lokalizace prvku	Součást webu sítě návštěvnických středisek CHKO v České republice: http://www.dumprirody.cz/
popis prvku (stručně 1 věta)	Webové stránky určené návštěvníkům CHKO Broumovsko, návštěvnického střediska CHKO (Domu přírody)
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Základní prostředek pro prezentaci hodnot území CHKO, který nabízí návštěvníkům možnost naplánovat si návštěvu území, zvláště pokud je zajímavá přírodní bohatství Broumovska.</p> <p>Umožňuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • usměrnit očekávání návštěvníků již před příjezdem do území a směřovat jejich pozornost do vybraných lokalit a časových období roku • informovat návštěvníky i místní veřejnost o aktuálním dění v CHKO, včetně osvětových akcí • prezentovat přímo či odkazovat na podrobnější / odbornější informace, které není možné či účelné zájemcům poskytnout např. formou panelů přímo v terénu <p>Prostřednictvím odkazů by web měl být propojen především s webovými prezentacemi TIC, destinačního managementu a webem AOPK ČR broumovsko.nature.cz.</p> <p><u>Srovnání web AOPK ČR x web DP:</u> Web AOPK: prezentace území, 2-3 tipy na výlety, pravidla chování, zapojte se do OP, z hlavní stránky odkaz na web DP Web DP: prezentace DP, tipy na akce a programy</p>
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen) <i>Pozn: v závorce je uvedeno příslušné označení cílové skupiny v plánovací části KPNV a interpretačních plánů</i>	<p>Všechny cílové skupiny návštěvníků, ale především ty skupiny, které budou nejpravděpodobnějšími návštěvníky DP Broumovska, tj.:</p> <p>(Skupina A) Pěší návštěvníci (Skupina B) Rodiny s dětmi, Školní výlety, Dětské skupiny a tábory, Místní návštěvníci + chalupáři a chataři (Skupina C) Odborníci a amatérští přírodovědci, Zájezdy z Polska (Skupina D) Mladší aktivní turisté, Páry bez dětí a skupinky přátel, Účastníci odborných exkurzí, Zájezdy českých seniorů (Skupina F) Mladé páry a skupinky z Polska (Skupiny G) Cykloturisté, Návštěvníci památek</p>

Karta realizace

kód prvku	K1
název prvku	Web DP Broumovska
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Web bude zahrnovat tyto oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přivítání návštěvníků v území; prezentace území CHKO jako jedinečné lokality, založená na klíčových sděleních KPNV CHKO Broumovsko • představení hlavních hodnot území a lokalit, kde je návštěvníci mohou vidět (pouze vhodné lokality viz Zdroje interpretace) • podrobnější informace o vybraných tématech, o která je zájem (dle aktuální potřeby) • standardní mapa území CHKO z mapového portálu AOPK ČR • návštěvnická mapa území CHKO a jeho nejbližšího okolí (měla by odpovídat tištěné mapě CHKO pro návštěvníky – viz karta T1 Návštěvnická mapa Broumovska), případně tematické mapy (oblasti s omezenou přístupností, geologická mapa, zajímavé kulturně-historické lokality ap.) • usměrňování očekávání – občerstvení, odpadkové koše, dopravní dostupnost apod. + vysvětlení omezení pohybu v území – proč je nutné a k čemu je dobré • odkazy na turistické cíle a poskytované informační a průvodcovské služby (pokud jsou v souladu s cíli KPNV) • pravidla chování v území (a rady pro pohyb v území), včetně Pravidel pro návštěvníky CHKO a Kodexu terénního cyklisty • upozornění na zdravotní rizika a doporučení pro pohyb po CHKO (viz tabulka Činnosti) • kontakty pro případ ohrožení (policie, záchranáři, hasiči) • informace o aktuálním dění v CHKO a pozvánky na akce pro veřejnost • programová nabídka s možností rezervovat • fotogalerie • odkazy na TIC, muzea, prohlídkové objekty a další zajímavé zdroje informací o Broumovsku (pokud jsou v souladu s cíli KPNV) <p>Klíčová sdělení (myšlenky), se kterými by se mělo pracovat: všechna klíčová sdělení a souvislosti, důraz na dílčí sdělení 1a, 2d, 3d, 4, 5</p>
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktualizovat provizorní oznámení o přípravě DP na již spuštěných webových stránkách, dále zajistit přípravu kvalitního obsahu webu před otevřením DP, nastavit pravidla pro publikování a recenzování příspěvků a fungování webu (Rada DP), redaktor webu = SCHKO Broumovsko

	<ul style="list-style-type: none"> • zajistit fotografie a vhodné mapy • zajistit propagaci webu a informovat o něm další zainteresované subjekty (destinační management, informační centra, ubytovatelé, obce) • propojit web odkazy s ostatními již existujícími weby v regionu (DM, TIC, muzea, prohlídkové objekty apod.) a vyměnit si odkazy • zajistit dlouhodobou spolupráci a pravidelnou aktualizaci informací na krajských webech a webu Czechtourismu, které budou oprávněně očekávat, že web DP bude důvěryhodným zdrojem informací o CHKO • zajistit pravidelnou aktualizaci obsahu webových stránek • zajistit chod webu (personální a finanční zajištění) • v předstihu připravovat veřejnost na otevření DP
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)	<p>Většina uživatelů by díky webu měla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dozvědět se, v čem spočívá jedinečnost CHKO (viz hlavní a dílčí sdělení) a pocítit obdiv k jedinečnosti území • chtít navštívit DP + dozvědět se, kde se nacházejí další lokality doporučené k návštěvě • pochopit, jaké je zaměření dalších expozic v regionu a kde jsou poskytovány průvodcovské služby • uvědomit si, že dodržovat pravidla chování v CHKO (včetně respektování určitých omezení) je nezbytné pro zachování místních hodnot a mít pocit, že pokud pravidla dodržují, aktivně přispívají k ochraně Broumovska
prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)	<p>Základní webová prezentace území, měla by pro potenciálního i aktuálního návštěvníka vytvářet celistvý obraz území CHKO. Web by měl návštěvníkovi poskytnout:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) potřebné základní turistické informace o území (dostupnost, orientace, služby, omezení, s nimiž se v CHKO setká) b) prezentovat pravidla chování při návštěvě a pobytu v CHKO c) obsahovat podrobnější informace, které není v terénu nutné prezentovat všem a návštěvník si je v případě hlubšího zájmu může na webu snadno dohledat, d) odkazy na další užitečné zdroje informací o Broumovsku.
odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)	<p>Příprava obsahu: 50 – 150 tis. Kč Uveřejnění obsahu: zdarma – financováno AOPK ČR Testování / ladění: 20 – 50 tis. Kč Provoz webu (za 1 rok): práce redaktora 50 – 150 tis. Kč</p>
Monitoring / řízení kvality	<ul style="list-style-type: none"> • Řízení obsahu webu bude součástí systému průběžné komunikace mezi provozovatelem DP a AOPK ČR • Před spuštěním bude obsah a forma webu otestován na vzorku potenciálních návštěvníků a bude zjišťováno, jestli naplňuje stanovené cíle • Bude průběžně sledována zpětná vazba od návštěvníků a dalších uživatelů (informační centra, místní subjekty v cestovním ruchu – např. ubytovatelé), která bude zohledněna při úpravách a aktualizaci obsahu webu

Karta interpretačního prvku

kód prvku	K2
název prvku	<i>Web Informačního střediska CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují</i>
lokalizace prvku	Součást webu sítě návštěvnických středisek CHKO v České republice: http://www.dumprrody.cz/
popis prvku (stručně 1 věta)	Webové stránky určené návštěvníkům CHKO Broumovsko, informačního střediska u vstupu do NPR Adršpašsko-teplické skály
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Základní prostředek pro prezentaci hodnot území CHKO, který nabízí návštěvníkům možnost naplánovat si návštěvu území, zvláště pokud je zajímá přírodní bohatství Broumovska a Teplických skal.</p> <p>Umožňuje usměrnit očekávání návštěvníků již před příjezdem do území a směřovat jejich pozornost do vybraných lokalit a časových období roku.</p> <p>Umožňuje informovat návštěvníky i místní veřejnost o aktuálním dění v NPR, CHKO, včetně osvětových akcí (např. komentované exkurze v době hnízdění sokola atd.), doplňujících aktivitách v DP CHKO (vzájemné odkazy mezi DP a IS).</p> <p>Umožňuje prezentovat přímo či odkazovat na podrobnější / odbornější informace, které není možné či účelné zájemcům poskytnout např. formou panelů přímo v terénu.</p> <p>Nepřímo ovlivňuje, co o území píšou jiní, protože weby dalších subjektů většinou přebírají texty věnující se přírodě daného území ze zdrojů AOPK ČR. Prostřednictvím odkazů by web měl být propojen především s webovými prezentacemi TIC, destinačního managementu a stránkami broumovsko.nature.cz.</p> <p><u>Srovnání web AOPK ČR x web IS:</u> Web AOPK: prezentace území, 2-3 tipy na výlety, pravidla chování, zapojte se do OP, z hlavní stránky odkaz na web DP a IS Web IS: prezentace IS, tipy na akce a programy</p>
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen) <i>Pozn: v závorce je uvedeno příslušné označení cílové skupiny v plánovací části KPNV a interpretačních plánů</i>	<p>Všechny cílové skupiny návštěvníků, ale především ty skupiny, které budou nejpravděpodobnějšími návštěvníky Informačního střediska CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují, tj.:</p> <p>(Skupina A) Pěší návštěvníci (Skupina B) Rodiny s dětmi, Školní výlety, Dětské skupiny a tábory, Místní návštěvníci + chalupáři a chataři (Skupina C) Odborníci a amatérští přírodovědci, Zájezdy z Polska (Skupina D) Mladší aktivní turisté, Páry bez dětí a skupinky přátel, Účastníci odborných exkurzí, Zájezdy českých seniorů (Skupina F) Mladé páry a skupinky z Polska (Skupiny G) Cykloturisté, Návštěvníci památek</p>

Karta realizace

kód prvku	K2
název prvku	Web Informačního střediska CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Web bude zahrnovat tyto oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přivítání návštěvníků v území; prezentace území NPR jako jedinečné lokality, založená na klíčových sděleních KPNV • představení hlavních hodnot území a lokalit, kde je návštěvníci mohou vidět (pouze vhodné lokality viz Zdroje interpretace) s důrazem na oblast NPR Teplické skály • podrobnější informace o vybraných tématech, o která je zájem (dle aktuální potřeby) • standardní mapa území CHKO z mapového portálu AOPK ČR • návštěvnícká mapa území CHKO a jeho nejbližšího okolí (měla by odpovídat tištěné mapě CHKO pro návštěvníky – viz karta T1 Návštěvnícká mapa Broumovska), případně tematické mapy (oblasti s omezenou přístupností, geologická mapa, zajímavé kulturně-historické lokality ap.) • usměrňování očekávání – občerstvení, odpadkové koše, dopravní dostupnost apod. + vysvětlení omezení pohybu v území – proč je nutné a k čemu je dobré • odkazy na turistické cíle a poskytované informační a průvodcovské služby (pokud jsou v souladu s cíli KPNV) • pravidla chování v území (a rady pro pohyb v území), včetně Pravidel pro návštěvníky CHKO a Kodexu terénního cyklisty • upozornění na zdravotní rizika a doporučení pro pohyb po CHKO (viz tabulka Činnosti) • informace o aktuálním dění v CHKO a pozvánky na akce pro veřejnost + aktuální omezení v CHKO • programová nabídka • fotogalerie • odkazy na TIC, muzea, prohlídkové objekty a další zajímavé zdroje informací o Broumovsku (pokud jsou v souladu s cíli KPNV) <p>Klíčová sdělení (myšlenky), se kterými by se mělo pracovat: všechna klíčová sdělení a souvislosti, důraz na sdělení 1b,d,2c,d,3d</p>
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajistit přípravu kvalitního obsahu již před spuštěním webu a otevřením Informačního střediska CHKO, nastavit pravidla pro publikování a recenzování příspěvků a nad fungováním webu, redaktor webu = SCHKO Broumovsko • zajistit fotografie a vhodné mapy • zajistit propagaci webu a informovat o něm další zainteresované subjekty (destinační management, informační centra, obyvatelé, obce)

	<ul style="list-style-type: none"> • propojit web odkazy s ostatními již existujícími weby v regionu (DM, TIC, muzea, prohlídkové objekty apod.) a vyměnit si odkazy • zajistit dlouhodobou spolupráci a pravidelnou aktualizaci informací na krajských webech a webu Czechtourismu, které budou oprávněně očekávat, že web IS bude důvěryhodným zdrojem informací o CHKO • zajistit pravidelnou aktualizaci obsahu webových stránek • zajistit chod webu (personální a finanční zajištění) • na webu v předstihu připravovat veřejnost na otevření IS
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)	<p>Většina uživatelů by díky webu měla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dozvědět se, v čem spočívá jedinečnost NPR Teplické skály a pocítit obdiv k jedinečnosti území • chtít navštívit IS + dozvědět se, kde se nacházejí další lokality doporučené k návštěvě • pochopit, jaké je zaměření dalších expozic v regionu a kde jsou poskytovány průvodcovské služby • uvědomit si, že dodržovat pravidla chování v CHKO (včetně respektování určitých omezení) je nezbytné pro zachování místních hodnot a mít pocit, že pokud pravidla dodržují, aktivně přispívají k ochraně Broumovska
prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)	<p>Základní webová prezentace území, která by měla pro potenciálního i aktuálního návštěvníka vytvářet celistvý obraz území CHKO Broumovsko. Web by měl návštěvníkovi poskytnout:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) potřebné základní turistické informace o území (dostupnost, orientace, služby, omezení, s nimiž se v CHKO setká) b) prezentovat vhodná pravidla chování při návštěvě a pobytu v CHKO, c) obsahovat podrobnější informace, které není v terénu nutné prezentovat všem a návštěvník si je v případě hlubšího zájmu může na webu snadno dohledat, d) odkazy na další užitečné existující zdroje informací o Broumovsku
odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)	<p>Příprava obsahu: 50 – 150 tis. Kč Uveřejnění obsahu: zdarma – financováno AOPK ČR Testování / ladění: 20 – 50 tis. Kč Provoz webu (za 1 rok): práce redaktora 50 – 150 tis. Kč</p>
Monitoring / řízení kvality	<ul style="list-style-type: none"> • Řízení obsahu webu bude součástí systému průběžné komunikace mezi provozovatelem DP a AOPK ČR (Rada IS) • Před spuštěním bude obsah a forma webu otestován na vzorku potenciálních návštěvníků a bude zjišťováno, jestli naplňuje stanovené cíle • Bude průběžně sledována zpětná vazba od návštěvníků a dalších uživatelů (informační centra, místní subjekty v cestovním ruchu – např. ubytovatelé), která bude zohledněna při úpravách a aktualizaci obsahu webu

Karta interpretačního prvku

kód prvku	K3
název prvku	<i>Facebookový profil CHKO Broumovsko</i>
lokalizace prvku	Adresa stránky: https://www.facebook.com/chko.broumovsko/
popis prvku (stručně 1 věta)	Facebookový profil určený zájemcům o informace z CHKO Broumovsko
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Doplňkový prostředek pro prezentaci dění na území CHKO. Správě CHKO umožňuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> informovat o aktuálním dění na území CHKO (výskyt zajímavých druhů, nabídka exkurzí, besed) a prezentovat se jinak než jako úřad otevírat aktuální témata a reagovat v rámci diskusí informovat o novinkách v rámci instituce (např. pracovní nabídky) usměrnit očekávání návštěvníků již před příjezdem do území a směřovat jejich pozornost do vybraných lokalit a časových období roku. <p>Prostřednictvím odkazů by profil měl být propojen se stránkami broumovsko.nature.cz, později i DP a IS CHKO</p>
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen)	Všechny cílové skupiny návštěvníků, ale především ty skupiny, které více využívají sociální média.

Karta realizace

kód prvku	K3
název prvku	Facebookový profil CHKO Broumovsko
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Profil zahrnuje tyto části:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlavní stránka s kontaktními informacemi na Správu CHKO, včetně odkazu na web broumovsko.ochranaprirody.cz • příspěvky s diskusí • videa • fotky • Informace - kontakty • komunita • události – přehled uplynulých a nadcházejících akcí <p>Klíčová sdělení (myšlenky), se kterými by se mělo pracovat: všechna klíčová sdělení a souvislosti</p>
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajistit pravidelnou aktualizaci obsahu – nové příspěvky, videa, fotografie • sledovat diskuse pod příspěvky a reagovat • zajistit správu profilu (personální a finanční zajištění)
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)	<p>Většina uživatelů by díky profilu měla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dozvědět se, co se aktuálně v území CHKO děje a jaká témata se řeší • dozvědět se o nabídce tematických akcí (exkurze, výstavy apod.) • uvědomit si, že dodržovat pravidla chování v CHKO (včetně respektování určitých omezení) je nezbytné pro zachování místních hodnot a mít pocit, že pokud pravidla dodržují, aktivně přispívají k ochraně Broumovska
prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)	<p>Facebookový profil by měl návštěvníkovi poskytnout:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) kontaktní údaje na Správu CHKO a odkaz na oficiální web AOPK ČR b) aktuální informace o novinkách v přírodě i diskutovaných tématech v souvislosti s ochranou přírody na Broumovsku c) pozvánky na zajímavé tematické akce
odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)	<p>Příprava obsahu: 5 tis. Kč</p> <p>Uveřejnění obsahu: zdarma</p> <p>Provoz profilu (za 1 rok): práce redaktora 20 tis. Kč</p>
Monitoring / řízení kvality	<ul style="list-style-type: none"> • Bude průběžně sledována zpětná vazba od návštěvníků a dalších uživatelů, která bude zohledněna při úpravách a aktualizaci obsahu profilu

Karta interpretačního prvku

kód prvku	K4
název prvku	<i>Infopanely na vybraných místech v CHKO</i>
lokalizace prvku	Na vstupních bodech do CHKO – ve vybraných obcích, klíčových bodech, u vybraných parkovišť, zastávek a nádraží veřejné dopravy (<i>viz mapa Limity území</i>)
popis prvku (stručně 1 věta)	Základní informační panely na vstupních místech a klíčových místech v CHKO Broumovsko
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	Umožňuje: <ul style="list-style-type: none"> a) přivítat návštěvníky v území, b) poskytnout návštěvníkům základní orientaci v území, c) na místě usměrnit jejich očekávání, d) nasměrovat pozornost do vybraných lokalit, e) prezentovat informace o pravidlech chování v CHKO (včetně respektu k ostatním návštěvníkům a místním), f) zdůraznit skutečnost, že dodržováním pravidel návštěvník aktivně přispívá k ochraně a péči o přírodní a kulturně-historické hodnoty území a poděkovat mu za to.
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen)	Všechny cílové skupiny návštěvníků CHKO Broumovsko

Karta realizace

kód prvku	K4
název prvku	<i>Infopanely na vybraných místech v CHKO</i>
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Infopanely budou zahrnovat tyto oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přivítání návštěvníků v území • představení hlavních hodnot území – založeno na klíčovém sdělení • mapa území CHKO a jeho nejbližšího okolí, případně panoramatická mapa speciálně na míru dané obci nebo místu (umožňuje větší zaměření na detail, lepší orientaci v okolí a cílenější nabídku – např. místních okruhů) • usměrnění očekávání – občerstvení, odpadkové koše, úschovny kol, parkování, omezení vjezdu kol apod. • pravidla chování v území (vysvětlení proč jsou nutné, a že jejich dodržováním návštěvník aktivně přispívá ochraně a péči o území) + rady pro pohyb v území • kontakty pro případ ohrožení (policie, záchranáři, hasiči) • logo území <p>Klíčová sdělení (myšlenky), se kterými by se mělo pracovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlavní sdělení, důraz na dílčí sdělení 3d
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajistit finanční prostředky • rozhodnout o počtu a umístění panelů (pracovní skupina, dohoda s obcemi) • navrhnout texty • zajistit fotografie • zajistit podkladovou mapu a upravit ji • podle společného grafického manuálu pro panely AOPK vytvořit grafický návrh • zajistit tisk • zajistit výrobu stojanů • zajistit instalaci panelů • oznámit instalaci dalším partnerům v cestovním ruchu (informačním centrům, ubytovatelům) • v případě potřeby zajistit aktualizaci obsahu osazeného panelu, aby obsah odpovídal skutečnosti • zajistit pravidelnou kontrolu a údržbu

<p>cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)</p>	<p>Většina uživatelů by díky infopanelům měla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lépe se zorientovat při vstupu do území a uvědomit si, jaká pravidla v něm platí • dozvědět se, v čem spočívá jedinečnost CHKO (hlavní sdělení) • dozvědět se na co se mohou těšit a kde se nacházejí lokality doporučené k návštěvě • uvědomit si, že pokud dodržují pravidla, aktivně přispívají k ochraně území • uvědomit si, že respektovat další návštěvníky, ty, kdo o území pečují a místní je dobré i pro ně (riziko úrazu atd.)
<p>prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)</p>	<p>Panely o rozměrech minimálně 100x70 cm, protože je cílem, aby panely byly dobře viditelné, osazené cedulí s mapou a základními informacemi o území</p> <p>Mapa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyznačené hranice CHKO • vyznačené oficiální trasy pro pěší a cyklisty (v souladu s KPNV a Limity) • vyznačená větší odpočívadla • vyznačené trasy naučných stezek – jejich název, zaměření • legenda <p>Pokud by šlo o mapy části území nebo kombinace s celkovou mapou, pak by celková mapa mohla být menší a výřez části území větší, zaměřený na okolí obce s přesahem dovnitř území CHKO i vně.</p> <p>Textová část:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravidla pro pobyt v CHKO a jejich zdůvodnění • kontakty na záchranné složky a policii
<p>odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)</p>	<p>Panel (včetně vytvoření a otestování obsahu, grafického zpracování a výroby) 1 ks: 10 – 30 tis. Kč v závislosti na počtu kusů (v případě použití výřezů map více, cca 20 – 40 tis. Kč)</p> <p>Instalace v terénu + stojan 1 ks: 10 – 30 tis. Kč dle provedení a množství</p>
<p>Monitoring / řízení kvality</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Před zadáním do výroby bude otestována maketa cedule 1:1 na vzorku potenciálních návštěvníků a bude zjišťováno, jestli naplňuje stanovené cíle. • Bude průběžně sledována zpětná vazba od návštěvníků a dalších uživatelů (místní subjekty v cestovním ruchu – např. ubytovatelé, informační centra), která bude zohledněna při případných úpravách a aktualizaci obsahu.

Karta interpretačního prvku

kód prvku	K5
název prvku	<i>Digitální průvodce</i>
lokace prvku	Dostupný na webu pro návštěvníky CHKO Broumovsko
popis prvku (stručně 1 věta)	On-line/off-line průvodce (např. nakoleipesky.cz, izi TRAVEL) naučnou stezkou, trasou či územím CHKO
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Usměrnit pohyb návštěvníků a směřovat je do vhodných lokalit. Průvodce nahrazuje nebo doplňuje tištěné materiály i informační panely v terénu.</p> <p>V souladu se snahou o minimalizaci návštěvnické infrastruktury by se mělo jednat o základní prostředek pro hlubší interpretaci konkrétních míst.</p> <p>Návrhy tras, lokalit a témat musí respektovat Zdroje interpretace a Limity území stanovené v KPNV.</p> <p>Atraktivním doplňkem průvodce může být vhodná digitální hra (např. Skryté příběhy).</p>
<p>Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen)</p> <p><i>Pozn: v závorce je uvedeno příslušné označení cílové skupiny v plánovací části KPNV a interpretačních plánů</i></p>	<p>(Skupina A) Pěší návštěvníci</p> <p>(Skupina B) Rodiny s dětmi, Dětské skupiny a tábory, Školní výlety, Místní návštěvníci + chalupáři a chataři</p> <p>(Skupina D) Mladší aktivní turisté, Páry bez dětí a skupinky přátel</p> <p>(Skupina G) Cykloturisté</p> <p>(Skupina F) Mladé páry a skupinky z Polska (pokud bude k dispozici v polštině)</p>

Karta realizace

kód prvku	K5
název prvku	<i>Digitální průvodce</i>
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	Klíčová sdělení (myšlenky), se kterými by se mělo pracovat: všechna klíčová sdělení a souvislosti v závislosti na místě, objektu nebo trase.
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	Je třeba dořešit: <ul style="list-style-type: none"> • vybrat vhodnou aplikaci (formu hry) • vytipovat body případně trasy a připravit k nim texty (popisy), obrázky, popřípadě audio • převést návrhy do aplikace • zajistit fotografie, vhodné mapy, audio nahrávky • zajistit propagaci, informovat o aplikacích další zainteresované subjekty (infocentra, ubytovatelé, obce) • zajistit pravidelnou kontrolu obsahu (zda odpovídá situaci v terénu)
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)	Většina uživatelů by se díky aplikaci měla: <ul style="list-style-type: none"> • dozvědět, v čem spočívá jedinečnost CHKO (viz hlavní sdělení) a jednotlivých lokalit zpracovaných v průvodci • dozvědět, kde se nacházejí lokality doporučené k návštěvě • pocítit obdiv k jedinečnosti území • chtít dodržovat pravidla chování, která jsou nezbytná pro zachování místních hodnot • mít pocit, že pokud dodržují pravidla, aktivně přispívají k ochraně území Hry: cíle vybrat z KPNV dle zpracovávaného tématu
prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)	Volně stažitelná aplikace, která funguje v on-line i off-line (!) režimu představí vybrané fenomény území formou tras nebo bodových informací. Informace jsou vázány na souřadnice v mapě, mohou obsahovat text, fotografie, audio nebo video obsah. Informace lze v případě potřeby jednoduše upravit. Trasy lze vytvořit v jazykových mutacích. Aplikace respektuje zásady dobré interpretace.
odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)	Příprava a zpracování bodu: podle náročnosti 2-10 tis. Kč (vyšší cena např. v případě využití audio záznamů) Aplikace: volně k použití / Digitální hra: různá výše dle využitých technologií (např. příprava Skrytého příběhu 38 tis. Kč + náklady na vytvoření zadání v souladu s KPNV, které tomu musí předcházet)
Monitoring / řízení kvality	<ul style="list-style-type: none"> • Před spuštěním budou jednotlivé části průvodce otestovány na vzorku potenciálních návštěvníků a bude zjišťováno, jestli naplňují stanovené cíle • Bude průběžně sledována zpětná vazba od návštěvníků a dalších uživatelů (místní subjekty v cestovním ruchu – např. ubytovatelé, informační centra), která bude zohledněna při případných úpravách a aktualizaci obsahu

Karta prvku / projektu

kód projektu	L1
název projektu	<i>Lokalita Adršpašské skály</i>
lokalizace projektu	Adršpašské skalní město a okolí
výchozí situace	<p>Adršpašské skalní město je nejoblíbenější turistický cíl v oblasti. Je vnímáno jako centrum masové turistiky, kde je třeba počítat s množstvím návštěvníků a všemi souvisejícími problémy. Jeho obliba dosahuje úrovně, která se negativně projevuje v řadě oblastí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dochází ke koncentraci pohybu návštěvníků (auto, autobus, hromadná doprava, pěšky, kolo) aniž by byla zároveň řešena organizace provozu na prohlídkových okruzích (tj. průtok návštěvníků místem) a nedocházelo ke snižování návštěvnického zážitku • Ve špičkách v sezónu (především polské svátky, ale v menší míře po celé prázdniny) problematická doprava na příjezdových tazích do Adršpašsko-teplických skal a nucené uzavírání hraničních přechodů s Polskem ve Zdoňově • Parkování mimo parkovací plochy z důvodů nedostatečné kapacity, neexistující infrastruktury či porušování zákazů vjezdu v měřítku vyšších desítek až nižších stovek automobilů na jednom místě • Problém s odpady a znečišťováním okolí nejvytíženějších tras a turistických cílů • Poškozování skal rytím, popisováním fixami, sprejováním + poškozování způsobené nešetrným lezením s použitím magnesia a mechanických pomůcek
návrh opatření - shrnutí	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovit hodinové a denní limity počtu návštěvníků na okruzích a zavést rezervační systém pro vstup na placené okruhy v Adršpašských (a Teplických skalách) • Provázat rezervační systém ve skalách se systémem parkování, který povede k lepšímu rozložení toku návštěvníků • Koncepčně řešit dopravu v regionu, aby se dalo situacím předejít – pokud to doporučí dopravní studie: <ul style="list-style-type: none"> ○ podpořit vznik záchytných parkovišť na okrajích CHKO a návazný systém hromadné dopravy ○ systém včasné signalizace obsazení parkovacích ploch • Ve spolupráci s obcemi a policií pokutovat parkování v zákazu vjezdu, na místech, kde je to potřeba doplnit dopravní značení (zákaz vjezdu) • Působit na návštěvníky prostřednictvím DP, IS CHKO, expozice Infobodu, webů DP, IS, CHKO, DM <ul style="list-style-type: none"> ○ varování před špičkami, informování o rezervačním systému, komunikace zásad zachovávání čistoty (Leave No Trace)

	<ul style="list-style-type: none"> • U oficiálních parkovacích ploch vyřešit kapacitní a dostupné hygienické zázemí (WC), zajistit odpadkové koše a kontejnery na tříděný odpad a odvoz odpadu • Nepodporovat umístování odpadkových košů volně v terénu • Iniciovat a spolupracovat na realizaci osvětové kampaně jak v ČR, tak PL s cílem 1. změnit vnímání lokality jako mimořádného místa s přírodním fenoménem evropského významu 2. omezit vandalismus a ničení prostředí návštěvníky • Odstraňování vzniklých škod na skalách a okolí – tam, kde je to možné (např. zamazávání nápisů) • Ve spolupráci s vlastníkem pozemku smluvně ošetřit zodpovědnost provozovatele zpoplatněných okruhů za zachování hodnot prostředí a realizaci opatření proti vandalismu • Provádět průběžný monitoring stavu chráněných fenoménů a okolního prostředí, dokumentovat změny • Nevytvářet nabídku, která by v sezóně zdržovala lidi v místě nebo dále zvyšovala jejich počet, aniž by byla vyřešena dopravní situace, parkování a provoz skal
popis nově navržených prvků (stručně 1 věta)	<ul style="list-style-type: none"> • Rezervační systém prodeje vstupenek na skalní okruh • Opatření vyplývající z dopravní studie • Osvětová kampaň proti vandalismu a ničení skal
význam prvků (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Rezervační systém prodeje vstupenek na skalní okruh je klíčový pro omezení nárazovitého charakteru návštěvnosti celé lokality. Jak ukazují zkušenosti např. z oblasti Skalního mlýna a Macochy v Moravském krasu, poté, co si návštěvníci na systém zvyknou, rozloží se návštěvnost rovnoměrněji do provozní doby a omezí se špičky přesahující kapacitní možnosti turistického cíle a návazné infrastruktury.</p> <p>Opatření plynoucí z dopravní studie by měla vyřešit pravidelný dopravní kolaps v nejvytíženější dny a rozložit dopravní zátěž tak, aby nepřesahovala kapacitní možnosti parkovišť, komunikací ani systémů veřejné dopravy.</p> <p>Osvětová kampaň proti vandalismu a ničení skal má u nás a v Polsku srozumitelně poukázat na jev, který ničí přírodní hodnoty území a vybídnout návštěvníky k ohleduplnosti k prostředí.</p>
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen)	Všechny cílové skupiny návštěvníků CHKO

Karta realizace

kód projektu	L1
název projektu	<i>Lokalita Adršpašské skály</i>
Navržená opatření (podrobný popis řešení prvků – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovit hodinové a denní limity počtu návštěvníků na okruzích s ohledem na kvalitu zážitku návštěvníka na 300 (max. 450) osob / hodinu tak, aby měli návštěvníci šanci cítit se jako v přírodě, zažít klid uprostřed skal a vyfotit si skály bez zástupů návštěvníků. • Zavést rezervační systém pro vstup na placené okruhy v Adršpašských (a Teplických skalách). Návštěvník má možnost si předem zarezervovat čas prohlídky případně si vstupenku i zakoupit. Správce okruhu by ponechal cca 5-10 % termínů pro příchozí, takže by nebyly dostupné přes rezervační systém. • Provázat rezervační systém ve skalách se systémem parkování, který povede k lepšímu rozložení toku návštěvníků, takže návštěvník, který si rezervuje vstupné současně má možnost zarezervovat si místo k parkování. • Koncepčně řešit dopravu v regionu, aby se dalo situacím předejít – pokud to doporučí dopravní studie: <ul style="list-style-type: none"> ○ podpořit vznik záchytných parkovišť na okrajích CHKO a návazný systém hromadné dopravy, který by ze záchytných parkovišť návštěvníky převážel k vybraným turistickým cílům a zase zpět. Parkování na záchytných parkovištích by bylo cenově zvýhodněno. ○ systém včasné signalizace obsazení parkovacích ploch na hlavních příjezdových komunikacích • Ve spolupráci s obcemi a policií pokutovat parkování v zákazu vjezdu, na místech, kde je to potřeba doplnit dopravní značení (zákaz vjezdu) • Působit na návštěvníky a jejich chování prostřednictvím DP, IS CHKO, expozice Infobodu, webů DP, IS, CHKO, DM <ul style="list-style-type: none"> ○ varování před špičkami, informování o systému fungování rezervačního systému, komunikace zásad zachovávání čistoty prostředí (Leave No Trace) • U oficiálních parkovacích ploch vyřešit kapacitní a dostupné hygienické zázemí (WC), zajistit odpadkové koše a kontejnery na tříděný odpad a odvoz odpadu • Nepodporovat umístování odpadkových košů volně v terénu • Iniciovat a spolupracovat na realizaci osvětové kampaně jak v ČR, tak PL s cílem 1. změnit vnímání lokality jako mimořádného místa s přírodním fenoménem evropského významu (a ne levného cíle masové turistiky) 2. omezit vandalismus a ničení prostředí návštěvníky. • Odstraňování vzniklých škod na skalách a okolí – tam, kde je to možné (např. zamazávání nápisů)

	<ul style="list-style-type: none"> • Ve spolupráci s vlastníkem pozemku smluvně ošetřit zodpovědnost provozovatele zpoplatněných okruhů za zachování hodnot prostředí a realizaci opatření proti vandalismu • Provádět průběžný monitoring stavu chráněných fenoménů a okolního prostředí pracovníky CHKO, dlouhodobě dokumentovat změny, vyhodnocovat trendy, zjištěné problémy řešit s vlastníkem pozemku a provozovatelem okruhu • Po dohodě s DM, obcemi a partnery z řad podnikatelů nevytvářet a nepropagovat žádnou turistickou nabídku, která by během sezóny prodlužovala pobyt návštěvníků v nejvytíženějších lokalitách nebo zvyšovala jejich počet nad únosnou mez danou dopravní situací, možnostmi parkování a požadavkem na zachování odpovídající kvality zážitku návštěvníků skal
cíle navržených opatření (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)	<p>Cílem navrhovaných opatření je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omezit vznik kolizních situací a zvýšit kvalitu návštěvnického zážitku • rovnoměrněji rozložit proud návštěvníků v průběhu provozních hodin skalního okruhu • pomoci návštěvníkům <ul style="list-style-type: none"> ○ vnímat jedinečnost skalních měst evropského významu ○ uvědomit si ohrožení, jemuž jsou vystaveny části neživé přírody (skalní útvary, rokle, jeskyně i drobné prvky mikroreliefu) vlivem vysoké návštěvnosti a nevhodných činností a potřebu neživou přírodu chránit, protože spoluvytváří typický charakter CHKO Broumovsko ○ pocítit respekt k silám přírody, jež plně poznat, předvídat a ovládnout není v lidské moci, a které se podílely na vytvoření této krajiny a trvale ji ovlivňují ○ respektovat omezení vyplývající ze zákonné ochrany území a prosazovat jejich respektování mezi ostatními návštěvníky a dalšími uživateli území, a tak svým chováním přispívat k ochraně zdejší přírody a krajiny ○ mít pocit, že pokud dodržují pravidla, aktivně přispívají k ochraně území
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování...)	Především sdělení 3d a 2, informační obsah viz výše.
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na	Základním předpokladem realizace jednotlivých kroků je najít shodu mezi AOPK ČR, vlastníkem pozemků (LČR), provozovatelem okruhu, obcí a destinačním managementem na úrovni turistické oblasti i kraje

<p>elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)</p>	<p>Hodinový a denní limit návštěvnosti, ochrana přírodních hodnot</p> <ul style="list-style-type: none"> dohodnout s vlastníkem pozemků a provozovatelem okruhu výši počtu návštěvníků a na zodpovědnosti za zachování přírodních hodnot, promítnout tyto limity a zodpovědnost do nájemní smlouvy upravující podmínky provozování okruhu <p>Rezervační systém vstupenek</p> <ul style="list-style-type: none"> dohodnout se na zavedení rezervačního systému prodeje vstupenek s vlastníkem pozemků a provozovatelem placeného okruhu s ohledem na zkušenosti jiných provozovatelů turistických cílů vybrat vhodný systém a zavést jej do praxe <p>Rezervační systém parkování</p> <ul style="list-style-type: none"> dohodnout se na zavedení rezervačního systému parkování navázaného na rezervaci vstupenek s vlastníkem pozemků a provozovatelem placeného okruhu s ohledem na zkušenosti jiných provozovatelů turistických cílů vybrat vhodný systém a zavést jej do praxe <p>Koncepce řešení dopravy</p> <ul style="list-style-type: none"> výstupy studie projednat s dotčenými parterry, uvést do praxe <p>Pokutování nepovoleného parkování</p> <ul style="list-style-type: none"> dohodnout spolupráci s obcí a policií a systematicky pokutovat parkování mimo plochy, kde je to povoleno <p>Působení na návštěvníky</p> <ul style="list-style-type: none"> dohodnout se s DM, provozovatelem skalního okruhu, TIC, provozovatelem DP a IS na společném postupu <p>Osvětová kampaň</p> <ul style="list-style-type: none"> dohodnout se s vlastníkem pozemků a provozovatelem skalního okruhu a DM na obsahu a formě kampaně, jejímž cílem by mělo být zdůraznění jedinečné hodnoty přírodního prostředí skalních měst a zvýšení kvality nabízeného návštěvnického zážitku <p>Monitoring stavu chráněných fenoménů</p> <ul style="list-style-type: none"> stanovit sledované parametry a metodiku provádět a vyhodnocovat monitoring <p>Řízení nabídky destinace</p> <ul style="list-style-type: none"> dohodnout se na společném postupu při usměrňování propagace a tvorby nabídky destinace a na zásadě nezhoršovat kvalitu zážitku návštěvníků
<p>odhadované náklady na realizaci (co stojí část/ celek)</p>	<p>Náklady na realizaci v současné době nelze zodpovědně odhadnout.</p>
<p>Monitoring / řízení kvality</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hodnocení postupu realizace dílčích kroků a projektů v rámci činností pracovní skupiny Důsledná kontrola realizovaných opatření Medializace opatření včetně interpretační části Hodnocení efektivity realizovaných opatření včetně interpretace

Karta projektu

Kód projektu	L2
název projektu	<i>Návštěvnícký okruh Adršpašskými skalami</i>
lokalizace projektu	Část NPR Adršpašsko-teplické skály, hlavní vstup na okruh v Dolním Adršpachu u pokladen a informačního centra
výchozí situace	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktura na okruhu v Adršpašských skalách působí rozdrobeně a z pohledu zážitku návštěvníka potřebuje systémové řešení, které by řešilo orientaci už od příchodu z parkoviště od hlavní silnice, přes informační plochy podél přístupových cest k pokladnám, až po informační a orientační systém uvnitř placeného okruhu ve skalách. • Původní infrastruktura okruhu se specifickým designem, který ji výrazně odlišuje od Teplických skal, pomalu dožívá. Části (např. ukazatele) jsou opravovány, ale uvažuje se i o jejich odstranění. <u>Proto je důležité jednat rychle o možné rekonstrukci / výměně jednotlivých prvků infrastruktury při zachování jedinečného designového návrhu.</u> • V minulosti (cca 2004) byl pro okruh připraven soubor interpretačních prvků <i>Po stopách příběhu Adršpašských skal</i>. Celá interpretace obsahovala <ol style="list-style-type: none"> 1) informační cedule na vstupu (přivítání, hlavní sdělení, základní informace o NPR, pravidla chování, mapka trasy) – v terénu stále jsou, ale potřebují aktualizovat, některé plechové tabule jsou již přemístěny a nejsou v původním dřevěném rámu 2) systém ukazatelů po trase (s interaktivními prvky pro děti) – ukazatele jsou stále funkční, ale některé vyžadují opravu, prvky pro děti již funkční nejsou 3) vyčnívající prvky zabudované v pěšinách – dnes většinou odstraněny 4) brožurku (průvodce), která návštěvníka provázela trasou (příběhem Adršpašských skal) – funguje jako průvodce dodnes, ale je již rozebrána. Obsahovala nepřesnosti v textu i chyby v plánu trasy. Ze strany dlouholetých pracovníků informačního centra v Dolním Adršpachu je brožura hodnocena jako velmi užitečná, využitelná i jako informačně hodnotný a cenově dostupný suvenýr (při větším nákladu). • Schematický plán trasy byl později velmi smysluplně a účelně využit pro zlepšení orientace na celém okruhu – menší cedulky s plánkem jsou rozmístěny na křižovatkách. Jednotný design zůstal zachován a přispívá k jedinečnému vzhledu návštěvnícké infrastruktury okruhu.

	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretační soubor původně nepočítal s tak velkým nárůstem počtu návštěvníků a vysokou zátěží na okruhu <ul style="list-style-type: none"> ○ Některé prvky za těchto podmínek nefungují (nášlapné prvky na pěšinách, interaktivní části ukazatelů). ○ Tištěný průvodce výborně funguje v méně exponovaných obdobích roku, kdy má návštěvník možnost místa zažít s malým počtem návštěvníků a může si v klidu procházet trasu, číst průvodce a sledovat fenomény kolem sebe, tj. místo skutečně „zažít“ (včetně zvuku vody, křiku ptáků, šumění větru, vidí co má pod nohama apod.). Kapesní formát průvodce i jeho kvalitní provedení byly k tomuto účelu zvoleny dobře. ○ Ukazatele a orientační systém včetně schematických mapek na křižovatkách fungují vždy, i při vysoké návštěvnosti. Stejný potenciál mají i úvodní větší cedule na přístupu, pokud budou aktualizovány. • V posledních letech je systém ukazatelů doplňován o další prvky (směrovky, cedulky označující traumabody apod.), které jsou umísťovány na stávající designové ukazatele. Tento postup je smysluplný, protože se tím omezuje počet nosných sloupků, na druhé straně bohužel výrazně narušuje jedinečný vizuální styl ukazatelů a znehodnocuje estetický zážitek z celého okruhu. • Prohlídky s průvodcem nabízené na okruhu mají kolísavou úroveň v závislosti na průvodci a jazyku, v jakém provádí. V rámci prohlídek zatím málo využívají potenciál pro komunikaci klíčových sdělení a limitů KPNV, málo komunikují potřeby ochrany a náročnost péče o NPR, ale i samotný prohlídkový okruh.
návrh opatření – shrnutí	<p>Optimalizovat infrastrukturu na okruhu i přístupu k němu tak, aby se celkově zvýšil návštěvnícký zážitek návštěvy okruhu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachovat jedinečný vzhled infrastruktury okruhu, který ji nadále bude výrazně odlišovat od Teplických skal (využít to, co se osvědčilo, opravit/odstranit nefunkční) • Optimalizovat rozmístění informačního systému a prvků interpretace tak, aby fungovaly jako celek a provázely návštěvníka již od přístupu z hlavního parkoviště • Promítnout komunikační opatření KPNV do informačního systému i interpretace na okruhu (trasa Po stopách příběhu Adršpašských skal, obsah prohlídek s průvodcem)

<p>popis nově navržených prvků (stručně 1 věta)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jednotný informační a orientační systém, který bude vycházet z původního designového návrhu <i>Po stopách příběhu Aдршаských skal</i> (cedule na vstupu, orientační mapky, směrovky, označení traumabodů, turistické značení, výstražné a zákazové cedulky) • Upravená a aktualizovaná interpretace <i>Po stopách příběhu Aдршаských skal</i> (cedule na vstupu, ukazatele, zbylé prvky v terénu jako je tepaná brána či kamenné prvky po trase, brožura) • Prohlídky s průvodcem (nově připravený obsah prohlídek s průvodcem + proškolení průvodců)
<p>význam prvků (1 odstavec, proč je důležitý)</p>	<p>Vzhledem ke své popularitě a vysoké návštěvnosti je okruh jednou z hlavních lokalit v CHKO, které nabízí příležitost pro práci s návštěvníky. Komunikace důležitých klíčových sdělení KPNV zde dává možnost zasáhnout velký počet návštěvníků. <u>Zvýšení kvality zážitku návštěvníka z okruhu je důležité i pro podporu dalších nutných opatření v lokalitě jako je např. připravovaná regulace vstupu (viz karta L1), které mohou návštěvníci zpočátku vnímat jako omezující.</u></p>
<p>Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen) "</p> <p><i>Pozn: v závorce je uvedeno příslušné označení cílové skupiny v plánovací části KPNV a interpretačních plánů</i></p>	<p>Všichni návštěvníci okruhu.</p> <p>Interpretační soubor <i>Po stopách příběhu Aдршаských skal</i> pro méně exponovaná období mimo hlavní sezónu, zejména:</p> <p>(Skupina A) Pěší návštěvníci (Skupina B) Rodiny s dětmi, (Školní výlety, Dětské skupiny) (Skupina F) Mladé páry a skupinky z Polska (Skupina D) Mladší aktivní turisté, Páry bez dětí a skupinky přátel</p> <p>Prohlídky s průvodcem zejména:</p> <p>(Skupina A) Pěší návštěvníci (Skupina B) Školní výlety (Skupina C) Zájezdy z Polska (Skupina D) Páry bez dětí a skupinky přátel, Zájezdy českých seniorů (Skupina F) Mladé páry a skupinky z Polska</p>

Karta realizace / projektu

kód projektu	L2
název projektu	Návštěvnícký okruh Adršpašskými skalami
Navržená opatření (podrobný popis řešení prvků – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)	<ul style="list-style-type: none"> • Zachovat jedinečný vzhled infrastruktury okruhu, který ji nadále bude výrazně odlišovat od Teplických skal, optimalizovat rozmístění informačního systému a prvků interpretace tak, aby fungovaly jako celek a provázely návštěvníka již od přístupu z hlavního parkoviště <ul style="list-style-type: none"> ○ Jednotný informační a orientační systém, který bude vycházet z původního designového návrhu <i>Po stopách příběhu Adršpašských skal</i>, zahrnuje: <ul style="list-style-type: none"> - designové cedule na vstupu - designové ukazatele (oprava, náhrada na základě jejich fyzického stavu) - designové orientační mapky na křižovatkách - doplňkové směrovky a označení traumabodů - cedule s pravidly na klíčových místech okruhu - cedule o provozu u turistických cílů (lodičky) - turistické značení - výstražné a zákazové cedulky (zákaz vstupu aj) • Promítnout komunikační opatření KPNV do informačního systému i interpretace na okruhu, využít stávající prostředky interpretace s větší efektivitou a (interpretační trasa <i>Po stopách příběhu Adršpašských skal</i> – individuální prohlídka s tištěným průvodcem zejména pro období mimo hlavní sezónu s menší návštěvníckou zátěží, prohlídky s živým průvodcem – zejména v sezóně) <ul style="list-style-type: none"> ○ Upravená a aktualizovaná interpretace <i>Po stopách příběhu Adršpašských skal</i>, soubor zahrnuje: <ul style="list-style-type: none"> - designové cedule na vstupu (viz výše) - designové ukazatele (viz výše) oprava, náhrada na základě fyzického stavu a vazby na nový koncept interpretace (viz dále Věci k dořešení) - zbylé prvky v terénu jako je tepaná brána či kamenné prvky po trase - brožura (tištěný kapesní průvodce) 36 stran + obálka, 2barevné provedení, ilustrace, 14,5x15,5 cm ○ Prohlídky s průvodcem <ul style="list-style-type: none"> - nově připravený obsah prohlídek s průvodcem v souladu s KPNV - proškolení průvodců
cíle navržených opatření (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na	Celkově zvýšit kvalitu zážitku návštěvníka z prohlídky okruhu.

<p>správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)</p>	<p>Opatření mají pomoci návštěvníkům, aby</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zorientovali v lokalitě a již od přístupu od hlavního parkoviště dostávali jasné informace o pravidlech chování v NPR, kontaktních číslech v případě nehody apod. • pochopili nutnost zavedení opatření k ochraně NPR a prostředí skalních měst obecně a skal konkrétně (vč. případného zavedení regulovaného vstupu, zákazu rytí do skal) a respektovali omezení vyplývající ze zákonné ochrany území • pochopili význam vznik a vývoj skalních měst a vliv člověka na jejich prostředí • pocítili údiv nad silou a mohutností procesů, které ke vzniku skalních měst vedly i nebezpečí, která skály skrývají, zejména při nerespektování pravidel chování • pochopili složitost péče o podobné lokality
<p>sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)</p>	<p>Interpretační soubor <i>Po stopách příběhu Adršpašských skal</i>: 1a, (1d), 2 – zejména 2a, 2b, 2d</p> <p>Úvodní cedule: uvítání, hlavní sdělení interpretační trasy, mapa (plánek trasy), sdělení týkající se chování návštěvníků: 3d a 2d + další pravidla chování v NPR.</p>
<p>věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)</p>	<p>Celkový informační a orientační systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>dohodnout se s LČR, obcí a provozovateli okruhu na jednotném postupu, přestože mohou být opatření realizována postupně a v delším časovém horizontu</u> (cílem je komunikovat záměr a předejít případnému odstranění původní infrastruktury a dalším zásahům, které vedou ke ztrátě jedinečné image Adršpašských skal) • ukotvit jedinečnost podoby infrastruktury ve smluvních dokumentech ošetřujících péči o lokalitu a provoz okruhu ve skalním městě a omezit tak nahodilé zásahy v budoucnu • zrevidovat podrobně stav systému a rozmístění jednotlivých prvků infrastruktury • navrhnout řešení a rozmístění jednotlivých prvků (včetně interpretačních – viz dále), navrhnout řešení kombinace designových prvků a doplňkových směrovek a cedulek • obsahově doplnit informaci o časové a fyzické náročnosti trasy, zejména přechod z Adršpašských do Teplických skal • zajistit finanční prostředky na přípravu, realizaci a údržbu <p>Interpretační soubor <i>Po stopách příběhu Adršpašských skal</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrevidovat podrobně aktuální stav interpretace a jednotlivých prvků, aby bylo možné na základě toho: • upravit koncept trasy s přihlédnutím ke stávající situaci, uvést do většího souladu s KPNV • opravit chyby v plánu (mapě trasy) • opravit chyby/nepřesnosti v původním textu • zrealizovat opravy ukazatelů

	<p><i>Pozn: stručné hodnocení proběhlo naposled 2018, ale stav se může měnit a je potřeba mít aktuální informace přímo z okruhu</i></p> <p>Dále je potřeba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provést úpravy textů a mapy v brožuře • upravit původní/případně znova vytvořit grafický návrh (včetně případných ilustrací) • navrhnout a zpracovat úvodní ceduli (texty, grafika), projednat umístění na dohodnutých místech po trase (od hlavního parkoviště až po okruh) • zajistit tisk/výrobu panelů • zajistit tisk brožury a nabízet ji prostřednictvím informačního centra u vstupu do skal, cíleně její využití směřovat do méně vytižených období roku • zajistit pravidelnou kontrolu (fyzický stav i obsah) a údržbu • zajistit případnou aktualizaci • zajistit finanční prostředky na přípravu, realizaci a údržbu <p>Prohlídky s průvodcem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhnout řešení, které bude brát v potaz dosavadní provozní zkušenosti z okruhu a zohlední případné změny nutné v souvislosti se zavedením regulovaného vstupu (viz karta L1) • upravit koncept průvodcované trasy, uvést do většího souladu s KPNV • připravit modelový výklad (scénář prohlídky) • proškolit průvodce • provádět pravidelnou údržbu – nahodile zkontrolovat kvalitu (mystery shopping), vyhodnotit, konzultovat s průvodci, provést případné změny • zajistit finanční prostředky na přípravu, realizaci a údržbu
odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)	<p>Náklady na celkovou úpravu systému není možno při současných znalostech seriózně odhadnout. Lze předpokládat celkovou částku kolem 700 000Kč. Práce budou zahrnovat následující části:</p> <ul style="list-style-type: none"> • revize celého souboru prvků i brožury a úprava konceptu interpretace Po stopách příběhu Adršpašských skal: 60 000Kč • úvodní cedule k interpretaci Po stopách příběhu Adršpašských skal (obsah, forma, otestování obsahu, grafické zpracování, výroba, instalace v terénu): 50 000 Kč • cedule s pravidly a provozem atrakcí (lodičky): 30 000Kč • brožura – příprava a tisk (36 stran + obálka, 2 barevné provedení, ilustrace, plánek trasy, 14,5 x 15,5 cm20 000ks: 400 000Kč • příprava nového obsahu prohlídek s průvodcem: 60 000Kč • školení průvodců: 60 000Kč
Monitoring / řízení kvality	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelné každoroční kontroly stavu infrastruktury + prověření kvality prohlídky s průvodcem (mystery shoppingu) • Před realizací bude formou ohniskové skupiny (na vzorku potenciálních návštěvníků) otestován obsah a grafická podoba panelů, brožury i prohlídky s průvodcem a bude zjišťováno, jestli naplňují stanovené cíle.

Karta interpretačního prvku

kód prvku	NS1
název prvku	<i>Naučná stezka Teplickým skalním městem</i>
lokalizace prvku	Stezka se nachází v Teplických skalách, s hlavním přístupem na okruh v Teplických skalách (placený okruh). Měla by být propojena s IS CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují
popis prvku (stručně 1 věta)	<p>Stezka je určena pro pěší a vede členitým terénem, s vyšší náročností než okruh v Adršpašských skalách.).</p> <p>Délka stezky je 8 km: 5,5 základní okruh v Teplických skalách, 2,5 km spojka ve Vlčí rokli. Stezka využívá značených tras KČT (modrá, Vlčí rokle žlutá).</p> <p>Celkem 19 panelů (16 základní okruh, 3 spojka ve Vlčí rokli), na základním okruhu jsou standardní panely doplněny dřevěnými reliéfy, zejména pro děti. Infrastruktura zahrnuje také zábradlí, schody, žebříky, ve Vlčí rokli povalový chodník a protierozní opatření.</p>
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Stezka umožňuje usměrnit pohyb návštěvníků v oblíbené části NPR Adršpašsko-teplické skály.</p> <p>Díky koncentraci návštěvníků je výbornou příležitostí je oslovit. Část okruhu je pravidelně uzavírána v období hnízdění sokola a je zde tedy vhodná příležitost komunikovat také problematiku ochrany vzácných druhů přímo v kontextu konkrétního místa.</p> <p>V případě vybudování IS CHKO Broumovsko (a návštěvnického střediska NPR Adršpašsko-teplické skály) v Teplických skalách, je pravděpodobné, že se návštěvnost stezky ještě zvýší. Stezka pak bude nejbližší rozsáhlejší infrastrukturou <u>v majetku AOPK ČR</u>, je proto vhodné do budoucna maximálně využít její potenciál pro komunikaci cílů a sdělení KPNV.</p>
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen) <i>Pozn: v závorce je uvedeno příslušné označení cílové skupiny v plánovací části KPNV a interpretačních plánů</i>	<p>(Skupina A) Pěší návštěvníci</p> <p>(Skupina B) Rodiny s dětmi, Školní výlety, Dětské skupiny a tábory</p> <p>(Skupina C) Odborníci a amatérští přírodovědci</p> <p>(Skupina D) Mladší aktivní turisté, Účastníci odborných exkurzí</p>

Karta realizace

kód prvku	NS1
název prvku	<i>Naučná stezka Teplickým skalním městem</i>
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Současný stav: <i>Hodnocení (2018) podrobně, včetně fotografií Viz Analytická část – Přehled stávající interpretace</i></p> <p>Z komunikačního hlediska je potenciál stezky využit jen částečně. Stávající pojetí příliš nekomunikuje problémy, které jsou s prezentovanými biotopy a přírodními zdroji a jejich využíváním spojeny (voda a důležitost mokřadů v době klimatické změny, skalní města jako útočiště v krajině). Tato témata se přitom dotýkají přímo návštěvníků (např. zhoršení kvality vody a prostředí, nedostatek vody, zhoršování stavu přírodních památek – rytí do skal).</p> <p>Stezka prošla rekonstrukcí v letech 2017/2018 a fyzický stav infrastruktury je až na drobné nedostatky zatím dobrý.</p> <p>Doporučení pro obnovu stezky (až si ji vyžádá i fyzický stav panelů):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvolit koncepční pojetí, které by více zohledňovalo hlavní sdělení KPNV, především sdělení týkající se péče o fenomény a území. • Pokud bude v té době fungovat i nové IS CHKO Broumovsko v Teplických skalách, propojit stezku s expozicí tak, aby se vzájemně podporovaly a doplňovaly • S ohledem na kvalitu návštěvnického zážitku zachovat odlišnost (obsah i forma) od existujícího návštěvnického okruhu v Adršpašských skalách (<i>Po stopách příběhu Adršpašských skal</i>, obsah prohlídek s průvodcem) <p>Zvolit 1 hlavní téma a sdělení celé stezky a pracovat s max. 1-3 dílčími sděleními stanovenými v KPNV.</p> <p>Vhodná sdělení: 1b, 1d, 2, zejména 2c (příkladem je sokol, ale i živočichové podzemních, nepřístupných prostor) + sdělení zdůrazňující podíl chování návštěvníků na ochraně a zachování zdejšího přírodního dědictví: sdělení 2d a 3d</p> <p>Na daných místech vždy vybrat to, co se váže k vybranému společnému sdělení stezky než pojednávat samostatné téma.</p>

	<p>Nové interpretační panely by pak měly obsahovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • krátký interpretační text s ilustracemi/fotografiemi založený na klíčových sděleních • malou schematickou mapku trasy stezky s vyznačeným bodem, kde návštěvník právě stojí
<p>věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)</p>	<p>V případě obnovy celé stezky je třeba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • připravit jednotný koncept (sdělení) celé stezky, který umožní upřesnit trasu, doporučené směry prohlídky, stanovit přesně místa, ve kterých budou instalovány interpretační panely (na základě toho stanovit jejich konečný počet), rozpracovat texty • vybrat pro jednotlivá místa vhodnou podobu interpretačních panelů (standardní / pultové) • zpracovat interpretační texty • zajistit fotografie/ilustrace/mapky • vytvořit grafický návrh (včetně případných ilustrací) • zajistit tisk/výrobu cedulí k osazení na konstrukci panelů • zajistit pravidelnou kontrolu stavu a údržbu (značení, pěšiny, panely, další infrastruktura na trase jako žebříky, řetězy, odpočívadla, zajištění výhledů z výhledových míst apod.) • zajistit případnou aktualizaci obsahu • zajistit finanční prostředky na přípravu a údržbu
<p>cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)</p>	<p>V současnosti návštěvníci, kteří si panely přečtou, mají možnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dozvědět se více o přírodních a kulturně-historických hodnotách míst, kterými prochází <p>Při obnově stezky by mělo být cílem, aby návštěvníci, kteří si panely přečtou:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopili souvislost skal a geologického složení Broumovska se zásobami vody, pochopili roli mokřadů v době klimatické změny a důležitost skalních a klidových oblastí jako útočišť, které mají zásadní význam pro přežití mnoha druhů živočichů a rostlin • uvědomili si ohrožení, jemuž jsou vystaveny části neživé přírody (skalní útvary, rokle, jeskyně i mikroreliéf) vlivem vysoké návštěvnosti i nevhodných činností • pochopili nutnost zavedení opatření k ochraně NPR a prostředí skalních měst obecně a skal konkrétně (vč. případného zavedení regulovaného vstupu, zákazu rytí do skal) a respektovali omezení vyplývající ze zákonné ochrany území

<p>prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)</p>	<p>Stezka v délce cca 8 km</p> <p>Stezku tvoří 19 informačních panelů. Na trase jsou umístěna odpočinková místa s lavičkami. Část trasy je zpřístupněna pomocí žebříků a povalových chodníků.</p> <p>Při obnově doporučujeme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konceptně vyřešit obsah celé stezky tak, aby vyzníval více jako jeden celek, který komunikuje 1 společné hlavní sdělení, více zohlednit KPNV a prioritní témata (viz výše Sdělení) • zlepšit orientaci tím, že se přidá plán trasy, případně na křižovatce umístí mapka, podobně jako je to v Adršpašských skalách • vyřešit problematický překryv s letákem, který dostává návštěvník při vstupu na okruh, a který je ve vztahu ke trase stezky velmi matoucí (což by mohl vyřešit bod výše) • přidat informace o časové a fyzické náročnosti trasy, včetně náročného přechodu mezi Adršpašským a Teplickým okruhem • přidat informace o přístupnosti okruhu a režimu provozu (kde zaplatit, jaká je platnost vstupenek na okruzích) • více provazovat obsah panelu s tím, co může návštěvník na místě přímo vnímat • důsledně členit obsah panelů na krátký hlavní text a rozvíjející vedlejší texty, využívat mezinadpisů, titulků a podtitulků • více provazovat sdělovaný obsah s osobní zkušeností návštěvníka • více využívat grafickou informaci a stručnější texty • nedělit slova • zvolit vhodnější technologické řešení u interaktivních dřevěných prvků, aby nepodléhaly tak rychle působení povětrnostních podmínek • u QR kódů vždy zajisti, aby nabízely doplňující informace, které nejsou na panelu a aby linky v první řadě fungovaly
<p>odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)</p>	<p>Doporučujeme zvážit kompletní obnovu, až to bude vyžadovat technický stav (v horizontu 5 let, vzhledem ke stavu některých interaktivních prvků to může být dříve). Zatím je stezka v poměrně dobrém stavu.</p>

	<p>Náklady při úplné obnově stezky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava libreta stezky (osnova, přesné zaměření panelu a forma, např. příhoda, příběh apod.): 15 – 25 tis. Kč - úvodní panel (včetně vytvoření a otestování obsahu, grafického zpracování a výroby) 1 ks: 15 -20 tis. Kč - tematický panel (včetně vytvoření a otestování obsahu, grafického zpracování a výroby) 1 ks: 10 -20 tis. Kč - instalace v terénu 1 ks: 5-10 tis. Kč <p>Kontrola stavu stezky po sezóně: 2 dny (včetně dokumentace a evidence zjištěných skutečností, návrhů opatření)</p> <p>Pravidelná údržba: 2 dny</p>
Monitoring / řízení kvality	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelné každoroční kontroly stavu nejen panelů a tabulí, ale celé stezky (značení, výhledy, pěšiny, povaly, žebříky) a následná údržba. <p>Obnova celé stezky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neumísťovat panely tam, kde budou překážet hospodářskému či návštěvnickému provozu (kumulace návštěvníků na nevhodných místech). • Před realizací bude formou ohniskové skupiny (na vzorku potenciálních návštěvníků) otestován obsah a grafická podoba panelů a bude zjišťováno, jestli naplňuje stanovené cíle. • Po instalaci v terénu bude formou dotazníkového šetření zjišťováno, jestli stezka naplňuje stanované cíle.

Karta interpretačního prvku

kód prvku	NS2
název prvku	<i>Cyklotrasy s informačními panely AOPK ČR</i>
lokalizace prvku	Dálkové cyklotrasy na území CHKO, dvě zasahují i do Polska: <ul style="list-style-type: none"> - trasa č. 4001 = Vyhlídková cesta - trasa č. 4000 = Stěny (část v PL) - trasa č. 4020 = Stolové hory (část v PL)
popis prvku (stručně 1 věta)	<p>3 cyklotrasy vybavené naučnými tabulemi AOPK ČR:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyhlídková cesta (27 km) - Stěny (část v PL, 54 km) - Stolové hory (část v PL, 128 km) <p>Tyto hlavní cyklotrasy jsou vzájemně propojeny řadou spojek. Jsou součástí poměrně husté sítě značených cyklotras o celkové délce cca 300 km.</p> <p>Dálkové trasy, jsou značeny standardními žlutými tabulkami.</p> <p>Trasa Stolové hory propojuje nejvyhledávanější přírodní i kulturní místa v CHKO (Adršpach, Teplice, Broumov) a polská lázeňská města i poutní místo Vambeřice.</p>
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	Infrastruktura zaměřená na cyklisty, kteří jsou v souvislosti s rozvojem Bike Resortu Broumovsko potenciálně důležitou cílovou skupinou pro CHKO Broumovsko. Panely u odpočívadel umožňují s návštěvníky komunikovat v místech, kde návštěvníci odpočívají – jedině v těchto místech je podle poznatků z oblasti interpretace možné cyklisty v terénu oslovit.
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen) <i>Pozn: v závorce je uvedeno příslušné označení cílové skupiny v plánovací části KPNV a interpretačních plánů</i>	<p>(Skupina G) Cykloturisté</p> <p>Části tras také</p> <p>(Skupina F) Mladé páry a skupinky z Polska, Sportovně (adrenalinově) zaměření cyklisté</p> <p>(Skupina E) Organizátoři (účastníci) sportovních akcí</p> <p><u>Skupiny E a F ale využívají jen trasy s infrastrukturou (ne interpretační panely, z panelů maximálně mapu)</u></p>

Karta realizace

kód prvku	NS2
název prvku	<i>Cyklotrasy s informačními panely</i>
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Současný stav:</p> <p>Tabule obsahují</p> <ul style="list-style-type: none"> - mapu zabírající větší část panelu (mapa často neaktuální, s chybějícími prvky v legendě) - základní informace o trase s profilem - kontaktní údaje pro potřebu nouze - tematický text k CHKO (na některých panelech), někde je pouze o informace o obci, v níž se panel nachází (podobné informace je možné se dnes dočíst na webech obcí) - tematické zaměření: příroda, krajina a působení člověka na Broumovsku (např. zemědělství, doprava atd.) <p>Doporučení pro obnovu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachovat a udržovat interpretační panely AOPK ČR s textem pouze na strategických místech, kde se cyklisté přirozeně zastavují (kvůli efektivitě vynaložených prostředků) • Na ostatních místech řešit pouze mapou, případně kontakty pro případ nehody, doplněním by mohl být vhodně zvolený citát k zamyšlení, tematicky propojený s místem a sdělením, které se k místu hodí (aby se stále neopakovalo stejné sdělení) • Ke každému interpretačnímu panelu AOPK ČR zvolit téma v závislosti na tom, co je přímo na místě vidět, pracovat prioritně se sděleními, které je lépe komunikovat v otevřené krajině, na místech s výhledem a v kontextu celé CHKO (typický krajinný ráz, typická architektura, změny v hospodaření, návrat vlka apod.) <p>Sdělení:</p> <p>viz bod výše, především hlavní sdělení + např. 1c, 1e, celé sdělení 3, 4, 5</p> <p>Nové interpretační panely AOPK ČR by pak měly obsahovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktuální mapu s vyznačením místa, kde návštěvník stojí • informace o trase, včetně profilu

	<ul style="list-style-type: none"> • stručný hlavní text (případně na něj navazující dílčí, strukturované texty) s jasnou vazbou na to, co návštěvník může přímo vnímat v okolí jednotlivých zastavení • základní pravidla pro pohyb na kole po CHKO, především apel na bezpečnost jízdy, ohleduplnost vůči ostatním uživatelům tras, případně upozornění na místa, kam se na kole nesmí • kontaktní údaje pro případ nouze
<p>věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)</p>	<p>V případě obnovy celé stezky je třeba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrevidovat vhodnost umístění jednotlivých panelů na trasách s ohledem na komunikovaný obsah a využití cyklisty (viz výše Doporučení pro obnovu) • zkontrolovat technický stav panelů a případně poškozené nahradit novými • navrhnout koncept – tematické zaměření panelů, aby dávaly smysl na konkrétním místě, i jako celek, na základě toho zpracovat (stručné, výstižné a srozumitelné) interpretační texty • aktualizovat zastaralé informace • získat/ připravit aktuální mapy • zajistit fotografie/ilustrace, které jasně komunikují požadovaný obsah tematického panelu • vytvořit grafický návrh (včetně případných ilustrací) • zajistit tisk/výrobu cedulí k osazení na konstrukci panelů • zajistit pravidelnou kontrolu stavu a údržbu (značení, trasa, výhledy, panely, další infrastruktura na trase jako posezení, apod.) • zajistit nezbytnou aktualizaci obsahu • zajistit finanční prostředky na přípravu/aktualizaci a údržbu
<p>cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)</p>	<p>Při obnově panelů by mělo být cílem, aby návštěvníci, kteří si panely přečtou:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopti, že podobně jako se chrání jednotliví živočichové a rostliny, je důležitá i ochrana krajiny jako celku, a co je na krajině Broumovska z pohledu dnešního člověka cenného • pochopti, že ochrana krajiny není jednoduchá + které typické prvky dnes z krajiny Broumovska rychle mizí • pochopti, že k ochraně krajiny můžou velkou měrou přispět i jako návštěvníci, pokud budou <ul style="list-style-type: none"> - respektovat určitá pravidla při jejím využívání - respektovat ostatní návštěvníky, které potkám - respektovat ty, kdo se o krajinu a pohodlí návštěvníků starají, včetně pracovníků ochrany přírody, hospodářů a obcí

<p>prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)</p>	<p>Naučné panely AOPK ČR na cyklotrasách v místech, kde se návštěvníci zastavují a odpočívají a panely s mapou v obcích, kde se neřeší tematicky CHKO (celkový počet jedných i druhých musí být stanoven na základě revize v terénu)</p> <p>Při obnově doporučujeme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvážit především smysluplnost investice v případě AOPK ČR, tj. investovat do panelů pouze v místech, kde budou skutečně využity
<p>odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - revize panelů v terénu: 10 000Kč (2 dny) - příprava konceptu souboru panelů na cyklotrasách (tematické zaměření interpretačních panelů AOPK ČR + obsah druhého typu panelů v obcích): 15 – 25 tis. Kč - tematický panel (včetně vytvoření a otestování obsahu, grafického zpracování a výroby) 1 ks: 10 -20 tis. Kč - druhý typ panelu, informační, bez tematické vazby na CHKO (včetně vytvoření a otestování obsahu, grafického zpracování a výroby) 1ks: 10 – 30 tis. Kč v závislosti na počtu kusů - instalace v terénu 1 ks: 5-10 tis. Kč <p>Kontrola stavu stezky po sezóně: 4 dny (včetně dokumentace a evidence zjištěných skutečností, návrhů opatření)</p> <p>Pravidelná údržba: 3 dny</p>
<p>Monitoring / řízení kvality</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelné každoroční kontroly stavu nejen panelů a tabulí, ale celé trasy (značení, výhledy, posezení) a následná údržba. <p>Obnova celé stezky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neumísťovat panely tam, kde budou překážet hospodářskému či návštěvnickému provozu (kumulace návštěvníků na nevhodných místech). • Před realizací bude formou ohniskové skupiny (na vzorku potenciálních návštěvníků) otestován obsah a grafická podoba panelů a bude zjišťováno, jestli naplňuje stanovené cíle. • Po instalaci v terénu bude formou dotazníkového šetření zjišťováno, jestli stezka naplňuje stanované cíle.

Karta interpretačního prvku

kód prvku	T1
název prvku	<i>Návštěvnícká mapa Broumovska</i>
lokalizace prvku	K dispozici na území CHKO a okolí – TIC, DP/IS, ubytovatelé, muzea
popis prvku (stručně 1 věta)	Jednoduchá trhací mapa CHKO a nejbližšího okolí pro návštěvníky
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Umožňuje směřovat pozornost návštěvníků do vybraných lokalit.</p> <p>Jednoduchá návštěvnícká mapa CHKO Broumovsko a nejbližšího okolí (případně Geoparku Broumovsko) s výchozími body do CHKO, lokalizací jednotlivých fenoménů (pouze těch, které je vhodné ukazovat – viz Limity, Zdroje interpretace) a jednoduchým popisem.</p> <p>Bude zahrnovat přírodní, historické i kulturní dědictví oblasti (stručně představeno v souladu se sděleními, která definuje KPNV). V mapě by měla být vyznačena také důležitá infrastruktura, jako jsou parkoviště, případně zastávky autobusu. Mapa může obsahovat i jasně vyznačené oblasti s omezením vstupu a pravidla chování v CHKO.</p> <p>Mapa ve formě trhacího bloku A3. Místa její distribuce budou: turistická informační centra v CHKO, prohlídkové objekty v území a další turistické cíle, ubytovatelé, DP a IS.</p>
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen)	Všechny skupiny návštěvníků, kteří využijí informačních služeb nebo budou ubytováni v regionu

Karta realizace

kód prvku	T1
název prvku	<i>Návštěvnícká mapa Broumovska</i>
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Mapa bude zahrnovat tyto oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přivítání návštěvníků v území • usměrnění očekávání – občerstvení, odpadkové koše, omezení vstupu a vjezdu aut a kol apod. • mapa území CHKO a jeho nejbližšího okolí • představení hlavních hodnot území a lokalit, kde je návštěvníci mohou vidět (pouze vybrané, vhodné lokality) • pravidla chování v území (a rady pro pohyb v území) • kontakty pro případ ohrožení (policie, záchranáři, hasiči) <p>Klíčová sdělení (myšlenky), se kterými by se mělo v textu mapy především pracovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlavní sdělení, dále především 3d, (2, 2d), 5
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhnout texty • zajistit fotografie • zajistit podkladovou mapu a upravit ji • vytvořit grafický návrh, včetně případných ilustrací • vytvořit pdf verzi ke stažení do mobilu či nahlédnutí na webu • zajistit tisk • zajistit distribuci materiálu do TIC, muzeí a ubytovatelům • zajistit pravidelnou aktualizaci mapy, ideálně 1x ročně, před hlavní turistickou sezónou • zajistit dlouhodobě spolupráci a koordinaci s KČT • zajistit finanční prostředky na vytištění
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)	<p>Většina uživatelů by díky mapě měla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dozvědět se, v čem spočívá jedinečnost CHKO (viz hlavní sdělení) • dozvědět se, kde se nacházejí lokality doporučené k návštěvě • pochopit, jaké je zaměření naučných stezek a expozic • pocítit obdiv k jedinečnosti území • chtít dodržovat pravidla chování, která jsou nezbytná pro zachování místních hodnot • mít pocit, že pokud dodržují pravidla, aktivně přispívají k ochraně území

<p>prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)</p>	<p>Jednoduchá trhací mapa velikosti A3, oboustranný barevný tisk + pdf verze téhož materiálu pro web a ke stažení do mobilu</p> <p>Strana A – mapa</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyznačené hranice CHKO (případně i Geoparku) • vyznačené trasy pro pěší a cyklisty • vyznačené turistické cíle a služby (občerstvení, wc, TIC) • vyznačené trasy naučných stezek • legenda <p>Strana B – textová</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis hlavních hodnot území a vybraných lokalit, kde je lze vidět • přehled vybraných naučných stezek (zaměření, délka, náročnost, případně profil) • přehled expozic (zaměření, kontakt) • pravidla pro pobyt v CHKO a jejich zdůvodnění • kontakty na záchranné složky a policii
<p>odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)</p>	<p>Příprava obsahu: 70-90 tis. Kč (první vydání), 30-40 tis. Kč (aktualizace)</p> <p>Grafické zpracování, tisk: 5 000 ks: 24-50 tis. Kč 10 000 ks: 40-80 tis. Kč</p>
<p>Monitoring / řízení kvality</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Před schválením do tisku bude plnobarevná maketa v měřítku 1:1 otestována na vzorku potenciálních návštěvníků a formou ohniskové skupiny bude zjišťováno, jestli naplňuje stanovené cíle • Vydavatel bude průběžně sledovat reakce návštěvníků a dalších uživatelů (poskytovatelé mapy), a zohlední je při aktualizaci mapy

Karta interpretačního prvku

kód prvku	T2
název prvku	<i>Krásy a divy Broumovska – tištěný „deník hledače“</i>
lokalizace prvku	K dispozici v Domě přírody a Informačním středisku, na infocentrech a u dalších spolupracujících subjektů v území
popis prvku (stručně 1 věta)	Jednoduchá brožurka k aktivitě Za krásami a divy Broumovska – série hledaček (propojení s prvkem T3)
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Umožňuje směřovat pozornost návštěvníků do vybraných lokalit a komunikovat pravidla chování v CHKO. Slouží také jako suvenýr návštěvy CHKO.</p> <p>Do deníku děti postupně získávají razítka za splněné úkoly.</p> <p>Aktivita je určena především pro rodiny s dětmi, případně dětské kolektivy, které mají možnost území opakovaně navštěvovat a s deníkem pracovat.</p> <p>Jejím cílem je pomáhat vést děti k tomu, aby se chovaly v území podle pravidel, učily se respektovat přírodu i ty, kdo o zdejší území pečují, dokázaly odhadnout své síly a oceňovaly dovednosti spojené s pobytem v přírodě.</p> <p><i>Za krásami a divy Broumovska</i> je série tzv. hledaček (questů), které jsou věnovány určité části CHKO Broumovsko a zábavnou formou zpřístupňují její zajímavosti dětem a hravým návštěvníkům.</p>
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen) <i>Pozn: v závorce je uvedeno příslušné označení cílové skupiny v plánovací části KPNV a interpretačních plánů</i>	(Skupina A) Pěší návštěvníci (Skupina B) Rodiny s dětmi, Dětské skupiny a tábory, Školní výlety, Místní návštěvníci + chalupáři a chataři (Skupina D) Mladší aktivní turisté (Skupina F) Mladé páry a skupinky z Polska (pokud bude k dispozici v polštině)

Karta realizace

kód prvku	T2
název prvku	Krásy a divy Broumovska – tištěný „deník hledače“
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie místa)	<p>Klíčová sdělení (myšlenky), se kterými by se mělo v aktivitě především pracovat:</p> <p>Deník slouží k zaznamenání výsledku, sdělení obsahují přímo hledačky – viz dále, karta T3</p>
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhnout texty • vytvořit grafický návrh, včetně ilustrací (musí být vhodný pro černobílé obrysové zpracování, protože ilustrace na hledáčkách a texty hledaček budou pouze jednoduché, černobílé) • zajistit tisk • zajistit distribuci materiálu do TIC a muzeí a dalším spolupracujícím subjektům v území včetně DP a IB • zajistit aktualizaci v případě, že bude potřeba • zajistit dlouhodobě spolupráci a koordinaci s místy, která budou tištěný „deník hledače“ prodávat • zajistit finanční prostředky na vytištění
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)	<p>Většina dětí/rodičů by se díky této aktivitě a pasu měla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dozvědět, v čem spočívá jedinečnost CHKO (viz hlavní sdělení) • chtít dodržovat pravidla chování, která jsou nezbytná pro zachování místních hodnot • mít pocit, že pokud dodržují pravidla, aktivně přispívají k ochraně území • mít pocit, že čas strávený s dětmi v CHKO a okolí je dobře strávený čas (rodiče, vedoucí)
prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)	<p>Jednoduchá brožurka velikosti A6, oboustranný tisk, barevná obálka, zbytek černobílý</p> <ul style="list-style-type: none"> • přivítání malých návštěvníků v území • postavička průvodce (pokud je hledačky budou mít) vysvětlí dětem, k čemu slouží deník a co je jejich úkolem • okénka na jednotlivá razítka • schematická mapka území s lokalizací hledaček a jejich základním popisem (délka, náročnost, tematické zaměření) • místo na jméno dítěte: Tento hledačský deník patří: ... • kontakty pro případ ohrožení (policie, záchranáři, hasiči) • logo CHKO

odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)	5 000 ks: 50 -100 tis. Kč 10 000 ks: 75 -140 000Kč
Monitoring / řízení kvality	<ul style="list-style-type: none"> • Před schválením do tisku bude hledačský deník otestován na vzorku potenciálních návštěvníků a bude zjišťováno, jestli naplňuje stanovené cíle • Bude průběžně sledována zpětná vazba od návštěvníků a dalších uživatelů (poskytovatelé hledačských deníků, správci hledaček), která bude zohledněna při případné aktualizaci/změně aktivity

Karta interpretačního prvku

kód prvku	T3
název prvku	<i>Krásy a divy Broumovska – série hledaček</i>
lokalizace prvku	Lokalizace jednotlivých hledaček zatím není rozhodnuta a závisí na nalezení vhodných partnerů. Nicméně doporučujeme do jejich přípravy zapojit místní instituce nebo organizace, které se budou schopné starat o hledačku a krabici s pokladem k jednotlivým hledáčkám (nejlépe muzea, informační centra, prohlídkové objekty a jiné turistické cíle v území s obsluhou)
popis prvku (stručně 1 věta)	Za krásami a divy Broumovska je série tzv. hledaček (questů). Ty jsou vždy obsahově věnovány určité části přírodního a kulturního dědictví CHKO, konkrétnímu místu či jevu. Součástí hledačky je krabice s pokladem.
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	Aktivita je určena především pro rodiny s dětmi, školní výlety, školní třídy v rámci výuky, případně dětské kolektivy, které mají možnost území opakovaně navštěvovat a s pasem pracovat. Umožňuje směřovat pozornost návštěvníků do vybraných lokalit a komunikovat hodnoty území i pravidla chování v CHKO malým návštěvníkům i těm, kdo je doprovázejí. Jejím cílem je pomáhat vést děti k tomu, aby se chovaly v území podle pravidel, učily se respektovat přírodu i ty, kdo o zdejší území pečují a učily se pozorně si všímat svého okolí a objevovat skryté poklady.
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen) <i>Pozn: v závorce je uvedeno příslušné označení cílové skupiny v plánovací části KPNV a interpretačních plánů</i>	(Skupina A) Pěší návštěvníci (Skupina B) Rodiny s dětmi, Dětské skupiny a tábory, Školní výlety, Místní návštěvníci + chalupáři a chataři (Skupina D) Mladší aktivní turisté (Skupina F) Mladé páry a skupinky z Polska (pokud bude k dispozici v polštině)

Karta realizace

kód prvku	T3
název prvku	Krásy a divy Broumovska – série hledaček
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Části, které bude tiskovina zahrnovat:</p> <p>název, popis náročnosti (délka, čas, terén, povrch)</p> <p><i>podrobnosti k náležitostem hledačky viz www.questing.cz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vybavení - místo začátku - vlastní popis jednotlivých zastavení s indiciemi - klíč k pokladu <p>Klíčová sdělení (myšlenky), se kterými by se mělo v aktivitě především pracovat:</p> <p>postupně by měla být využita všechna klíčová sdělení, tedy 1, 2, 3, 4, 5. Sdělení pro konkrétní hledačky pak musejí být vybírána podle konkrétních fenoménů, se kterým v terénu hledačka pracuje. Důležité je, aby každá hledačka měla jedno jednotící sdělení. Důraz je i na sděleních pojednávajících o vlivu chování návštěvníka na stav krajiny a jednotlivých fenoménů.</p>
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • najít partnery a oslovit je k přípravě jednotlivých hledaček (cílem je cca 10-15 hledaček na území CHKO) • připravit jednotlivé hledačky (na začátku přípravy 2denní dílna, aby místní partneři naučili vytvářet hledačky různého charakteru a pochopili základy) včetně krabic s pokladem a razítek • zpracovat vytvořené texty hledaček do jednoduchého grafického návrhu, včetně ilustrací (černobílé provedení) – ve shodě s deníkem hledače • prezentovat hotovou aktivitu • zajistit aktualizaci, v případě, že bude potřeba • zajistit dlouhodobě koordinaci a spolupráci s místy a organizacemi, které budou o hledačky pečovat (správci hledaček) • zajistit finanční prostředky na přípravu aktivity a hledaček
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)	<p>Většina dětí/rodičů by se díky hledačkám měla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dozvědět, čím je CHKO jedinečné (viz hlavní sdělení) • chtít dodržovat pravidla chování, která jsou nezbytná pro zachování místních hodnot a mít pocit, že pokud dodržují pravidla, aktivně přispívají k ochraně území • mít pocit, že čas strávený s dětmi v CHKO a okolí je dobře strávený čas (rodiče, vedoucí)

<p>prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)</p>	<p>Hledačky: 10-15 vytvořených tras vhodných pro rodiny s dětmi</p> <p>Ke každé hledačce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • graficky zpracovaný list A4 (černobílý), který obsahuje text hledačky a plánek trasy • krabička s „pokladem“ („poklad“ = získání otisku razítka)
<p>odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)</p>	<p>Workshop - příprava konceptu pro hledačky a 1 vzorové hledačky: 20-30 tis. Kč</p> <p>Konzultace vzniku dalších hledaček: 10-20 tis. Kč</p> <p>Graficky zpracovaný list A4 oboustr.: 2-4 tis. Kč</p> <p>Krabička s pokladem: 1-2 tis. Kč</p>
<p>Monitoring / řízení kvality</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koncept série hledaček a jednotlivé hledačky musí být obsahově v souladu s KPNV • V průběhu procesu přípravy hledaček proběhnou konzultace se zástupci cílové skupiny a před spuštěním budou hledačky otestovány na vzorku potenciálních návštěvníků. Bude zjišťováno, jestli naplňují stanovené cíle. • V dalším období bude sledována zpětná vazba od návštěvníků a dalších uživatelů (např. správců hledaček), která bude zohledněna při případné aktualizaci/změně aktivity

Karta interpretačního prvku

kód prvku	T4
název prvku	<i>Průvodce po naučné stezce / trase</i>
lokalizace prvku	K dispozici na území CHKO a okolí
popis prvku (stručně 1 věta)	Malá brožura představující ve větším detailu příslušnou naučnou stezku
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	Umožní hlubším zájemcům z řad milovníků přírody, průvodců, učitelů, rodičů či prarodičů získat a odnést si podrobnější informace a působit tak na své okolí zasvěceněji. Zároveň může průvodce posloužit jako hodnotný suvenýr z návštěvy CHKO.
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen) <i>Pozn: v závorce je uvedeno příslušné označení cílové skupiny v plánovací části KPNV a interpretačních plánů</i>	(Skupina A) Pěší návštěvníci (Skupina B) Rodiny s dětmi, Dětské skupiny a tábory, Školní výlety, Místní návštěvníci + chalupáři a chataři (Skupina D) Mladší aktivní turisté (Skupina F) Mladé páry a skupinky z Polska (pokud bude k dispozici v polštině)

Karta realizace

kód prvku	T4
název prvku	<i>Průvodce po naučné stezce / trase</i>
sdělení nebo témata interpretace	Dle zaměření příslušné NS + rozšíření o další souvislosti, národní nebo mezinárodní srovnání, výsledky výzkumů či probíhající výzkum v dané oblasti
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>V případě, že bude pouze pdf verze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhnout texty • zajistit fotografie • zajistit mapy a jejich případnou úpravu • vytvořit grafický návrh, včetně případných ilustrací • vytvořit pdf verzi ke stažení do mobilu či nahlédnutí na webu • rozhodnout, jestli se bude vyrábět i tištěná verze • zajistit aktualizaci v případě potřeby • zajistit finanční prostředky na zpracování materiálu <p>V případě, že bude tištěná verze, dále:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajistit tisk, výrobu • zajistit distribuci materiálu do TIC, DP/IS, muzeí • zajistit finanční prostředky na vytištění a distribuci
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, motivaci k tomu, dozvědět se více)	Materiál by měl nabídnout širší souvislosti dané problematiky, zasazení do národního či mezinárodního kontextu a prostředníkům (učitelé, průvodci, rodiče, vedoucí skupin) poskytnout další argumenty dokumentující hodnotu a jedinečnost území, potřebu její ochrany a smysluplnost souvisejících opatření.
prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku)	Malá brožurka formátu A5, obálka (uvítání, mapa, pravidla chování, kontakty) + 2 strany na 1 zastavení NS Tiskové pdf ke stažení případně i tištěná verze.
odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)	<p>Příprava obsahu: 20-30 tis. Kč</p> <p>Grafické zpracování a předtisková příprava: 20 tis. Kč</p> <p>Tisk: 20 tis. Kč (náklad 1000 ks)</p> <p>Distribuce: 5 tis. Kč</p>
Monitoring / řízení kvality	<ul style="list-style-type: none"> • Koncept průvodce musí být v souladu s KPNV • Před schválením bude plnobarevná maketa v měřítku 1:1 otestována na vzorku potenciálních uživatelů a formou ohniskové skupiny bude zjišťováno, jestli naplňuje stanovené cíle • Vydavatel bude průběžně sledovat reakce uživatelů a zohlední je při aktualizaci brožury

Karta interpretačního prvku

kód prvku	T5
název prvku	<i>Základní leták o CHKO</i>
lokalizace prvku	K dispozici na území CHKO a okolí, především na Správě CHKO, v DP a IS
popis prvku (stručně 1 věta)	Jednoduchá barevný leták dle jednotného grafického manuálu AOPK ČR do nějž se promítají sdělení a zásady KPNV.
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Základní tištěný materiál, který návštěvníka seznamuje s CHKO.</p> <p>Materiál návštěvníkům vysvětluje, čím je CHKO Broumovsko jedinečná, komunikuje klíčová sdělení KPNV a základní omezení využití území a pravidla chování.</p> <p>Formát A4 skládaný.</p> <p>Místa distribuce: Správa CHKO Broumovsko, DP a IS CHKO.</p> <p>V elektronické podobě bude k dispozici na webech AOPK ČR, DP, IS a dalších návštěvnických webech na území CHKO, např. webech destinačních managementů, Bike Resortu Broumovsko, Geoparku Broumovsko.</p>
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen)	Všechny skupiny návštěvníků, kteří využijí služeb DP a IP, či weby

Karta realizace

kód prvku	T5
název prvku	<i>Základní leták o CHKO</i>
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Bude zahrnovat tyto oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přivítání návštěvníků v území • malá mapka území CHKO • představení hlavních hodnot území a lokalit, kde je návštěvníci mohou vidět (pouze vybrané, vhodné lokality) • usměrnění očekávání – občerstvení, odpadkové koše, omezení vstupu a vjezdu aut a kol apod. (tj. pravidla chování) + rady pro pohyb v území <p>Klíčová sdělení (myšlenky), se kterými by se mělo v textu především pracovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlavní sdělení, 1, 2, 3, 4, 5
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktualizovat obsah letáku tak, aby byl více v souladu s KPNV • zajistit finanční prostředky na přípravu a vytištění • navrhnout texty • zajistit fotografie • zpracovat grafiku dle manuálu AOPK ČR • vytvořit pdf verzi ke stažení do mobilu či nahlédnutí na webu • zajistit tisk • zajistit distribuci materiálu, včetně umístění pdf na weby • zajistit dotisk a další aktualizaci v případě potřeby
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)	<p>Většina uživatelů by díky letáku měla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dozvědět se, v čem spočívá jedinečnost CHKO (viz hlavní sdělení) a jak o ni pečuje AOPK ČR • pocítit obdiv k jedinečnosti území • uvědomit si, jak může chování návštěvníků ovlivnit hodnoty území • chtít dodržovat pravidla chování, která jsou nezbytná pro zachování místních hodnot • mít pocit, že pokud dodržují pravidla, aktivně přispívají k ochraně území
prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je	<p>Leták A4 skládaný, celobarevný tisk + pdf verze téhož materiálu pro web a ke stažení do mobilu</p>

to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)	
odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)	<p>Příprava obsahu: 70-90 tis. Kč (1. vydání), 20 tis. Kč (aktualizace)</p> <p>Grafické zpracování, tisk:</p> <p>5 000 ks: 24-50 tis. Kč</p> <p>10 000 ks: 40-80 tis. Kč</p>
Monitoring / řízení kvality	<ul style="list-style-type: none"> • Obsah (text i fotky a mapa) musí být v souladu s KPNV • Před schválením do tisku bude plnobarevná maketa v měřítku 1:1 otestována na vzorku potenciálních návštěvníků a formou ohniskové skupiny bude zjišťováno, jestli naplňuje stanovené cíle • Vydavatel bude průběžně sledovat reakce návštěvníků a dalších uživatelů (DP, IS, návštěvnické weby), a zohlední je při aktualizaci letáku

Karta interpretačního prvku

kód prvku	T6
název prvku	<i>Brožura o CHKO</i>
lokalizace prvku	K dispozici na území CHKO a okolí, především na Správě CHKO, v DP a IS
popis prvku (stručně 1 věta)	Jednoduchá barevná brožura dle jednotného grafického manuálu AOPK ČR do níž se promítají zásady KPNV (viz např. CHKO Brdy).
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Materiál na malém prostoru představuje jedinečnost CHKO návštěvníkům, komunikuje klíčová sdělení KPNV a základní omezení využití území a pravidla chování.</p> <p>Představuje poněkud podrobnější materiál než je základní leták k CHKO, tedy variantu pro vážnější zájemce o přírodu a krajinu v CHKO.</p> <p>Formát A5 na šířku (viz CHKO Brdy). Místa distribuce tištěné brožury budou: Správa CHKO Broumovsko, DP a IS CHKO. V elektronické podobě bude k dispozici na webech AOPK ČR, DP, IS a dalších návštěvnických webech na území CHKO, např. webech destinačních managementů, Bike Resortu Broumovsko, Geoparku Broumovsko.</p>
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen)	Všechny skupiny návštěvníků, kteří využijí služeb DP a IP, či weby (zejména vážnější zájemci o přírodu a krajinu v CHKO)

Karta realizace

kód prvku	T6
název prvku	Brožura o CHKO
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Brožura bude zahrnovat tyto oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přivítání návštěvníků v území • malá mapka území CHKO (může do ní být vložena složená návštěvnícká mapa CHKO viz karta T1) • představení hlavních hodnot území a lokalit, kde je návštěvníci mohou vidět (pouze vybrané, vhodné lokality) • usměrnění očekávání – občerstvení, odpadkové koše, omezení vstupu a vjezdu aut a kol apod. (tj. pravidla chování) + rady pro pohyb v území <p>Klíčová sdělení (myšlenky), se kterými by se mělo v textu především pracovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlavní sdělení, 1, 2, 3, 4, 5
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhnout celkový koncept brožury, v souladu s KPNV • zajistit finanční prostředky na přípravu a vytištění • navrhnout texty • zajistit fotografie • vytvořit grafický návrh, včetně případných ilustrací • vytvořit pdf verzi ke stažení do mobilu či nahlédnutí na webu • zajistit tisk • zajistit distribuci materiálu, včetně umístění pdf na weby • zajistit dotisk a aktualizaci v případě potřeby
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)	<p>Většina uživatelů by díky brožuře měla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dozvědět se, v čem spočívá jedinečnost CHKO (viz hlavní sdělení) a jak o ni pečuje AOPK ČR • pocítit obdiv k jedinečnosti území • uvědomit si, jak může chování návštěvníků ovlivnit hodnoty území • chtít dodržovat pravidla chování, která jsou nezbytná pro zachování místních hodnot • mít pocit, že pokud dodržují pravidla, aktivně přispívají k ochraně území
prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je	<p>Brožura A5 na šířku, celobarevný tisk + pdf verze téhož materiálu pro web a ke stažení do mobilu</p>

to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)	
odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)	<p>Příprava obsahu: 70-90 tis. Kč (1. vydání), 20 tis. Kč (aktualizace)</p> <p>Grafické zpracování, tisk:</p> <p>5 000 ks: 24-50 tis. Kč</p> <p>10 000 ks: 40-80 tis. Kč</p>
Monitoring / řízení kvality	<ul style="list-style-type: none"> • Koncept brožury musí být v souladu s KPNV • Před schválením do tisku bude plnobarevná maketa v měřítku 1:1 otestována na vzorku potenciálních návštěvníků a formou ohniskové skupiny bude zjišťováno, jestli naplňuje stanovené cíle • Vydavatel bude průběžně sledovat reakce návštěvníků a dalších uživatelů (DP, IS, návštěvnické weby), a zohlední je při aktualizaci brožury

Karta interpretačního prvku

kód prvku	T7
název prvku	<i>Roll-up Broumovsko</i>
lokalizace prvku	K dispozici AOPK ČR – Správě CHKO Broumovsko
popis prvku (stručně 1 věta)	Roll-up (sestavající z 1 nebo více částí), který bude možné jednoduše přepravovat a prezentovat na jednáních či akcích
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Jednoduchá prezentace CHKO Broumovsko v kostce určená pro laickou veřejnost i návštěvníky.</p> <p>Představuje CHKO Broumovsko jako součást sítě velkoplošných území v republice a uvádí její základní charakteristiky. Informuje o základní návštěvnické infrastruktuře, která slouží návštěvníkům k poznávání CHKO v terénu (panely MZCHÚ). Představuje AOPK ČR jako správce a jednoho z hospodářů, kteří o území pečují.</p> <p>Vyzdvihuje to, čím je CHKO Broumovsko v ČR jedinečné, a to prostřednictvím typických fenoménů (pouze těch, které je vhodné ukazovat, v souladu s KPNV). Zahrnuje přírodní, historické i kulturní dědictví (stručně v souladu se sděleními, která definuje KPNV). V případě potřeby komunikuje aktuální témata.</p>
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen)	Všechny skupiny, které se zúčastní akcí, na kterých jsou roll-upy AOPK ČR – Správou CHKO Broumovsko v regionu využity (přednášky, výstavy, pracovní setkání apod.)

Karta realizace

kód prvku	T7
název prvku	Roll-up Broumovsko
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Roll-up 1 (základní):</p> <ul style="list-style-type: none"> • CHKO Broumovsko jako součást sítě velkoplošných území v republice, které spravuje AOPK ČR • schematická mapka CHKO + mapka CHKO Broumovsko v kontextu dalších CHKO a NP v ČR • logo CHKO, případně jeho geneze – proč daný motiv • základní charakteristiky CHKO • s čím se návštěvník v terénu setká (upozornění na pruhové značení MZCHÚ, výzkumné plochy apod.) • upozornění na návštěvnickou infrastrukturu, která poskytuje v terénu další informace (panely k MZCHÚ) • usměrňování očekávání – občerstvení, odpadkové koše, omezení vstupu a vjezdu aut a kol apod. <p>Roll-up 2 (a aktuálně případně další, které doplní roll-up 1 a bude je možné kombinovat)</p> <ul style="list-style-type: none"> • čím je CHKO Broumovsko jedinečné a kde je možné to vidět (v souladu s limity KPNV) • alternativně může řešit aktuální téma: např. velké šelmy, návrat vlka <p>Klíčová sdělení (myšlenky), se kterými by se mělo především pracovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlavní sdělení a sdělení 1, 2, 3, 4 s vhodně zvolenými příklady, které sdělení v terénu dokládají • Případně aktuální témata – např. návrat vlka - sdělení 5
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajistit finanční prostředky na realizaci • navrhnout celkový koncept v souladu s KPNV • navrhnout texty • zajistit fotografie • zajistit mapu, upravit ji dle potřeby • vytvořit grafický návrh, včetně případných ilustrací • vytvořit pdf verzi ke stažení do mobilu či nahlédnutí na webu • zajistit tisk

<p>cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)</p>	<p>Většina uživatelů by díky roll-upu měla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dozvědět se, v čem spočívá jedinečnost CHKO (viz hlavní sdělení) a pochopit, že o ni pečuje AOPK ČR • dozvědět se, k čemu slouží infrastruktura a kde ji hledat • dozvědět se, že omezení a pravidla mají v území smysl • mít pocit, že pokud dodržují pravidla, aktivně přispívají k ochraně území • <i>případně porozumět základním informacím o aktuálním tématu – např. návratu vlka</i>
<p>prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)</p>	<p>Přenosný standardní reklamní roll-up z odolného materiálu využívaného na autoplachty, který může mít 1 nebo více částí (v závislosti na návrhu a obsahu), celobarevný, celoplošný, jednostranný potisk, hliníková konstrukce.</p>
<p>odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)</p>	<p>Příprava obsahu pro roll-up: 7-10 tis. Kč Grafické zpracování, tisk: 1 roll-up: 8 tis. Kč</p>
<p>Monitoring / řízení kvality</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koncept návrhu roll-upu musí být obsahově v souladu s KPNV • Před schválením do tisku bude plnobarevná maketa v měřítku 1:1 otestována na vzorku potenciálních návštěvníků a formou ohniskové skupiny bude zjišťováno, jestli naplňuje stanovené cíle • Vydavatel bude průběžně sledovat reakce uživatelů a zohlední je při aktualizaci

Karta interpretačního prvku

kód prvku	T8
název prvku	<i>Pohledy a další suvenýry</i>
lokalizace prvku	K dispozici na území CHKO a okolí
popis prvku (stručně 1 věta)	Suvenýry z návštěvy CHKO Broumovsko včetně pohledů
význam prvku (1 odstavec, proč je důležitý)	<p>Umožňuje připomenout návštěvníkům území CHKO i po návratu domů, upevnit tak příjemný zážitek a přispět k opakování návštěvy území nebo k jejímu doporučení druhým.</p> <p>Suvenýry jsou důležitým pojítkem mezi územím a návštěvníkem. Mohou skrz vzpomínky na zajímavé zážitky připomenout informace o území.</p>
Cílová skupina (1 věta – pro koho je prvek určen) <i>Pozn: v závorce je uvedeno příslušné označení cílové skupiny v plánovací části KPNV a interpretačních plánů</i>	Všechny skupiny návštěvníků

Karta realizace

kód prvku	T8
název prvku	<i>Pohledy a další suvenýry</i>
sdělení nebo témata interpretace (bodově, zahrnuje i informační věci, např. mapa, pravidla chování, přehled historie lokality...)	<p>Suvenýry s logem území (CHKO) Broumovsko, pohledy z území CHKO.</p> <p>Klíčová sdělení (myšlenky), se kterými by se mělo pracovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Suvenýry mohou využívat všech sdělení dle KPNV. Důležité je zvolit suvenýry, které i svou formou (nejen natištěným sloganem) podporují sdělení o CHKO (např. tematické propojení s vodou - láhev na vodu, pískovcem – těžítka apod.) Sdělení by vždy měla jasně oslovovat cílové skupiny návštěvníků
věci k dořešení (co je potřeba vymyslet a udělat, např. určit přesné umístění panelu, určit přesnou velikost, vyřešit napojení na elektřinu/zdroj energie, vybudovat stojan a nainstalovat panely)	<p>Je třeba dořešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvolit vhodné suvenýry po konzultaci se zástupci informačních center a návštěvnických objektů, kteří mají největší přehled o tom, jaký typ suvenýrů je návštěvníky žádaný – mít přitom ale na paměti cíle interpretace a sdělení! Nejde jen o podporu cestovního ruchu bez jiného cíle. Viz výše poznámka u sdělení. navrhnout vhodné texty (slogany) v souladu se sděleními v případě pohledů vybrat záběry, které respektují cíle KPNV a limity využití území zajistit návrhy a výrobu zajistit distribuci zajistit finanční prostředky
cíle interpretace (co by měla většina uživatelů získat, např. celkový přehled o historii místa, motivaci k návštěvě dalších míst, kontaktní informace na správce, kontakt na web o lokalitě, posílení vědomí o místní historii, motivaci k tomu, dozvědět se více)	<p>Většina uživatelů by si díky suvenýrům měla připomenout:</p> <ul style="list-style-type: none"> v čem spočívá jedinečnost CHKO (hlavní sdělení) že svým chováním (podle pravidel) aktivně přispěli k ochraně území zážitek z území (a má možnost dát o jedinečnosti území vědět dalším lidem)
prostředek interpretace (podrobný popis řešení prvku – co je to, jak velké, z jakých částí se skládá, jak by mělo fungovat)	<p>Různé předměty jako</p> <ul style="list-style-type: none"> láhev na vodu, sklenička medu, trička, cyklistické dresy, plátěné tašky, tužky (dřevěné, recyklované), reflexní bezpečnostní pásy na rukáv (používané cyklisty nebo chodci, kteří musí jít po špatně osvětlených cestách nebo silnici), kamenné těžítka, podložka pod myš, přívěsek na klíče či mobil, žeton do košíku v supermarketu, nEKOnečný sáček, čokoláda či snack tyčinka, pohlednice apod.

odhadované náklady na realizaci (co stojí která část a celek)	Pohled: 1000 ks: 2-5000 Kč Med s potiskem 1ks: 200-300 Kč Tričko s potiskem 1ks: 200-500 Kč Cyklistický dres s potiskem 1ks: 400-800 Kč Plátěná taška s potiskem 1ks: 200-400 Kč Dřevěné tužky s potiskem 1ks: 30-50 Kč Reflexní páska s potiskem 1ks: 30-50 Kč Bidony s potiskem 1ks: 150-300 Kč
Monitoring / řízení kvality	Bude průběžně sledována prodejnost suvenýrů a zpětná vazba od návštěvníků a dalších uživatelů (místní subjekty v cestovním ruchu – např. ubytovatelé, informační centra), která bude zohledněna při případných úpravách a aktualizaci obsahu (např. vhodné slogany na suvenýrech)

Rámcový harmonogram

Stanovení priorit

Harmonogram obsahuje návrhy řešení, která jsou i s vazbami na problémy, jež mají řešit, zmíněna v Plánovací části KPNV. Průřezové problémy popsané v kapitole Navrhované směry rozvoje lze z hlediska kauzality rozdělit zhruba do 3 kategorií – *Hlavní příčiny*, *Příčiny i důsledky* a *Důsledky*. Priority byly stanoveny na základě těchto kategorií, a dále toho, do jaké míry je AOPK ČR schopna je ovlivnit. Níže je uveden zjednodušený přehled hlavních problémů (tyto stručné formulace mohou někdy působit kontroverzně, proto doporučujeme pro kontext vždy konzultovat Plánovací část!):

Červeně = problémy, které nelze snadno přímo ovlivnit vlastními silami (např. tlak provozovatelů a služeb cestovního ruchu).

Tučně = problémy, které lze významně ovlivnit vlastními silami (např. nedostatečná komunikace s návštěvníky).

Hlavní příčiny

- Tlak provozovatelů zařízení a služeb CR + obcí na maximální využití území v čase a prostoru (a z něj vyplývající tlak na destinační management)
- Nevyvážená prezentace a propagace Broumovska, hlavně tzv. skalních měst, nižší využívání obcí a kulturní krajiny

Příčiny i důsledky

- Dlouhodobý nárůst návštěvnosti území
- Vážnou spolupráce a komunikace CHKO s partnery
- Vnímání skal jako atraktivní tělocvičny horolezců / obecně krajiny jako atraktivní tělocvičny
- (Tlak na) hromadné sportovní akce
- Tlak na rozšiřování sítě zpevněných cest
- Problematické parkování a provoz v okolí oblastí skal (tzv. skalních měst)
- Rušení vysokou návštěvností v oblastech skal
- Nedostatečná komunikace s návštěvníky v nástupních bodech
- Častější pohyb návštěvníků mimo určené cesty / trasy

Důsledky

- Poškozování skalních fenoménů návštěvníky (rytí do skal, mechanické a chemické stopy po lezení apod.)
- Zmenšování a fragmentace klidových částí krajiny
- Rostoucí znečišťování území odpady a výkaly
- Snižování biodiverzity

Navrhovaný postup

Prioritu by měly dostat ty činnosti a opatření, které lze významně ovlivnit vlastními silami, a jsou příčinou řady dalších problémů.

V tabulce harmonogramu jsou dále barevně zvýrazněny. Konkrétně jde o opatření, která jsou:

1. zásadní pro vytvoření / stabilizaci **dostatečné pracovní kapacity** nezbytné pro postupné a dlouhodobé naplňování cílů KPNV
2. nutná pro efektivní a soustavné ovlivňování prezentace a propagace Broumovska tak, aby byla v souladu s cíli KPNV
3. nezbytná pro posílení spolupráce a komunikace s klíčovými partnery, bez nichž není naplňování cílů KPNV možné

Ostatní opatření a činnosti by měly být realizovány tak, jak to budou umožňovat či vyžadovat okolnosti (lidská kapacita, finanční, časové, prostorové a legislativní možnosti). Harmonogram je rámcový a **rozhodnutí o přesném načasování jednotlivých aktivit přísluší pracovníkům daného pracoviště zodpovědným za naplňování KPNV.**

Číslo	Název opatření / projektu	2020	2021	2022	2023	2024	Komentář
	INSTITUCIONÁLNÍ OPATŘENÍ						
	Dostatečná kapacita pracovníka pro práci s veřejností na Správě CHKO Broumovsko						Průběžně
	Nalezení investora a provozovatele DP Broumovska	x	x				Co nejdříve ideálně 2020/2021
	Kvalitní obsazení místa pracovníků návštěvního střediska CHKO (DP Broumovska) a IS CHKO – Teplice n. M.		x	x	x	x	V návaznosti na realizaci IS resp. DP
	Zajištění průběžné komunikace a koordinace – vytvoření stálé pracovní skupiny						Co nejdříve, nejlépe v návaznosti na projednání KPNV v roce 2020
	ČINNOSTI						
	KONCEPČNÍ ČINNOSTI						
1	Sledovat tvorbu koncepčních a strategických rozvojových materiálů s dopadem na území CHKO a usměrňovat problematické návrhy už v plánovací fázi procesů						Průběžně
2	V souladu s KPNV se nadále zasazovat o ochranu a zachování typického krajinného rázu Broumovska a bránit se zmenšování klidových zón						Průběžně

Číslo	Název opatření / projektu	2020	2021	2022	2023	2024	Komentář
3	Sledovat vnější prezentaci území formující očekávání návštěvníka a obraz území navenek a systematicky ji ovlivňovat						Průběžně
4	Sledovat vývoj situace ve skalních městech a jejich okolí, zvážit změnu organizace provozu místa						Průběžně
5	Zrevidovat stávající turistické trasy. Nastavit spolupráci se subjekty, které výrazně ovlivňují směřování a pohyb návštěvníků v území. Dohodnout se na vedení a postupu při vyznačování zejména „doporučených“ tras do tištěných i on-line map.						Revize co nejdříve, úvodní schůzka co nejdříve. Spolupráce průběžně, schůzky pak minimálně při každé nové úpravě map, ale nejlépe 1x ročně
6	Zajistit koordinaci kroků a komunikaci v rámci jednotlivých institucí či organizací (včetně AOPK). Komunikace o CHKO a jeho návštěvnické infrastruktuře by navenek měla být jednotná a v souladu s cíli a obsahem KPNV.						Koordinace v rámci AOPK ČR co nejdříve, dále průběžně.
7	Zajistit pravidelné (1x ročně) hodnocení naplňování KPNV (včetně hodnocení výkonu DP a IS). Zajistit aktualizaci KPNV před přípravou nového plánu péče o CHKO.						Průběžně od 2020, aktualizace KPNV vždy dostatečně dopředu před tvorbou nového plánu péče o CHKO.
8	Zajistit přípravu, realizaci a provoz návštěvnického střediska (DP) CHKO Broumovsko v Adršpachu a IS CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují jako důležitých prostředků komunikace o území CHKO, včetně jejich specifické programové nabídky.	x	x	x	x	x	Co nejdříve, ideálně 2020/2021
9	Připravit celkovou prezentaci CHKO založenou na interpretačním plánu CHKO tak, aby časově předcházela vzniku návštěvnického střediska (DP) CHKO Broumovsko v Adršpachu a IS CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují a mohla být intenzivně využívána v době jejich otevření.						Co nejdříve a průběžně aktualizovat
10	Podporovat návaznost a <u>obsahovou synergii</u> částí návštěvnické infrastruktury a služeb v území v souladu s KPNV CHKO Broumovsko.						Průběžně, využívat příležitosti při jednáních v území a povolování záměrů a umístování infrastruktury
11	U všech částí infrastruktury stanovit, kdo za ni bude zodpovědný a bude ji udržovat	x	x	x	x	x	Při vzniku nové a obnově staré vždy, u důležitých či problematických částí infrastruktury postupně evidovat, aby bylo možné požadovat opravu či odstranění

Číslo	Název opatření / projektu	2020	2021	2022	2023	2024	Komentář
12	Stanovit podmínky umístování informačních panelů a prvků, které nejsou součástí navrhované návštěvnické infrastruktury	x					Co nejdříve, nejlépe 2020
13	Nerozšiřovat stávající hromadné akce a nepovolovat další, které by zasahovaly do citlivých území. Klást velký důraz na zatěžování území hlukem, světelné znečištění.						Průběžně
14	Sledovat rozvoj nových sportů a aktivit, které mohou negativně ovlivnit návštěvnický zážitek ostatních návštěvníků a kvalitu přírodního prostředí.						Průběžně
15	Navazovat trasy, cyklotrasy, vycházkové okruhy a tipy na výlety na nabídku místních služeb v obcích						Průběžně
16	Vytipovat nízkonákladové možnosti trávení volného času mimo nejcennější oblasti přírody v CHKO i mimo CHKO a podporovat jejich rozvoj						Průběžně
17	Vytvořit mechanismus monitoringu a sledovat dopady návštěvnosti CHKO na území						Vytvořit co nejdříve, nejlépe 2020, sledovat návštěvnost průběžně
18	Pravidelně školit personál TIC v regionu, a v rámci školení poskytovat aktuální informace o dění v CHKO, získávat zpětnou vazbu a identifikovat problémová témata k budoucí komunikaci. Sledovat kvalitu poskytovaných služeb.						1x za rok před sezónou, začít 2020
19	Školit průvodce dle potřeby a dlouhodobě sledovat kvalitu poskytovaných služeb						Průběžně, u vlastních pracovníků AOPK, kteří chtějí pracovat s veřejností a kolegů z DP co nejdříve
20	Připravit pravidla chování pro návštěvníky, která budou využívána při prezentaci a interpretaci v území.	x					Co nejdříve, nejlépe 2020
21	Připravit upozornění na možná základní zdravotní rizika a nutné vybavení pro výlety. Využívat tyto informace při prezentaci a interpretaci v území.	x					Co nejdříve, nejlépe 2020, v souvislosti s přípravou pravidel chování (viz bod 18)
22	Zajistit uplatňování a vymáhání pravidel chování v území v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb, resp. dalších dobrovolných kodexů.						Průběžně
23	Podporovat koordinaci a kvalitní výkon destinačního managementu v souladu s KPNV						Průběžně

Číslo	Název opatření / projektu	2020	2021	2022	2023	2024	Komentář
	KOMUNIKACE						
1	Promítnout Plánovací část KPNV, včetně Limitů, do veškerých vlastních tištěných materiálů, naučných stezek, exkurzí, přednášek, webu a dalších forem komunikace AOPK ČR s veřejností.						Průběžně
2	Zajistit pravidelnou činnost stálé pracovní skupiny (viz institucionální opatření) – komunikace a koordinace směřující k jednotnému přístupu k prezentaci území CHKO a udržování stálého povědomí o aktuální situaci v CHKO						(viz pracovní skupina u Institucionálních opatření) začít nejlépe v návaznosti na projednání KPNV v roce 2020
3	Udržovat komunikaci a spolupráci s různými typy organizací působících v území i mimo strukturu stálé pracovní skupiny						Průběžně
4	Komunikovat limity a specifika území i vhodné způsoby jeho využití směrem k návštěvníkům, ale především k subjektům, které jsou či budou aktivně zapojeny do cestovního ruchu						začít nejlépe v návaznosti na projednání KPNV v roce 2019, pak průběžně při vhodných příležitostech a jednáních
5	Aktivně komunikovat se zástupci krajů a CzechTourismu o případné aktualizaci jejich webových prezentací týkajících se území CHKO Broumovsko v souladu s KPNV						Průběžně
6	Komunikovat s médii na základě znalosti místních poměrů, aktuálních a přesných informací a předcházet tak nedorozuměním, nereálným očekáváním návštěvníků CHKO a zbytečným následným potížím						Průběžně
7	Komunikovat návštěvníkům území citlivost některých částí CHKO. Komunikovat pravidla chování v CHKO. Upozorňovat na interpretační infrastrukturu a programy.						Průběžně
8	Komunikovat návštěvníkům lokalizaci a kapacitu parkovišť a dostupné služby a infrastrukturu u parkovišť						Ujistit se, že TIC, DM mají od AOPK správné informace na základě KPNV, dále aktualizovat průběžně před sezónou a informovat TIC
9	Ve spolupráci s regionálním tiskem zveřejňovat konkrétní příklady, kdy problémoví návštěvníci působí škody v přírodě, znepříjemňují pobyt ostatním návštěvníkům, ohrožují sami sebe i ostatní, a naopak příklady dobré praxe						Průběžně

Číslo	Název opatření / projektu	2020	2021	2022	2023	2024	Komentář
10	Cíleně komunikovat s organizátory hromadných akcí, nenabízet území k organizaci akcí, které by vedly k poškozování přírodního prostředí nebo byly v rozporu se zákonnými podmínkami ZCHÚ.						Průběžně, ve spolupráci s DM
11	Na parkovištích a terminálech hromadné dopravy, v informačních materiálech a mediálních výstupech informovat o možných rizicích pohybu po Broumovsku. Zdůrazňovat potřebu respektu mezi skupinami návštěvníků i návštěvníků k místním obyvatelům.	x	x	x	x	x	Cedule s texty pravidel pro návštěvníky vytvořit co nejdřív, nejlépe 2020/2021, pak je postupně umísťovat na nástupní místa
12	Ve spolupráci s dalšími subjekty podporovat přípravu a realizaci celorepublikové kampaně, která by řešila zhoršující se chování různých uživatelů tras mezi sebou navzájem.	x	x	x	x	x	Jednání o potřebě takového kroku co nejdříve, nejlépe 2020, dále pak další komunikace potřeby něco s nepříznivou situací dělat (jedna z priorit území)

Číslo	Název opatření / projektu	2020	2021	2022	2023	2024	Komentář
	INFRASTRUKTURA PRO NÁVŠTĚVNÍKY						
1	Zachovat, nezhoršovat a udržovat dosavadní ráz území a optimalizovat nově budovanou i stávající turistickou infrastrukturu, neumísťovat infrastrukturu, která není v souladu s KPNV						Průběžně
2	Každou přípravu nové či aktualizaci stávající části infrastruktury, produktu cestovního ruchu či interpretační služby plánovat						Průběžně
3	Dohodnout se s vydavateli turistických map a provozovateli on-line map na základní síti publikovaných tras v rámci CHKO. Následně konzultovat nová vydání a případné změny.						Dohodnout se co nejdříve, nejlépe 2020, následně konzultovat, ideálně 1x za rok
4	Uplatňovat prezentaci CHKO Broumovsko v souladu s KPNV při úpravách/budování expozic a dočasných výstav v muzeích a výstavních prostorách v území, budovat expozice tak, aby se nedublovaly, ale vzájemně se doplňovaly.						Průběžně
5	Odstraňovat neaktuální či nefunkční infrastrukturu						Průběžně
6	Udržovat trasy, značení, výhledy a části infrastruktury v dobrém stavu, udržovat v dobrém stavu a kvalitě veškerou interpretační infrastrukturu a služby.						Průběžně
	DOPRAVNÍ DOSTUPNOST A PARKOVIŠTĚ						
1	V návaznosti na krajskou dopravní studii komplexně řešit zhoršující se dopravní situaci v regionu, zejména dopravní zatížení oblasti Adršpašsko-teplických skal viz Projekty L1 Lokalita Adršpašské skály						Průběžně při jednáních a dalších příležitostech s krajem, obcemi, Policií ČR
2	Vyřešit parkování v nástupních bodech a u turistických cílů v obcích i mimo obce včetně známých konfliktních lokalit uvedených v KPNV v Limitech využití území.						Průběžně
3	Zajistit možnost odložit kola tak, aby návštěvníci mohli navštívit turistické cíle.	x	x	x	x	x	Co nejdříve

Číslo	Název opatření / projektu	2020	2021	2022	2023	2024	Komentář
	REGIONÁLNÍ PRODUKTY A SUVENÝRY						
1	Podporovat vznik takových regionálních suvenýrů, které podpoří prezentaci území v souladu s KPNV (nepropagovat prostřednictvím produktů nevhodné lokality, adrenalinové zážitky apod.)						Projednat postup s destinačním managementem (to, co může ze své pozice ovlivnit) nejlépe 2020 a pak průběžně konzultovat, pokud víte o něčem, co nevyhovuje
2	Certifikovat služby a zážitky – např. certifikace Svazu venkovské turistiky a agroturistiky a další, které umožňují smysluplně certifikovat služby a zážitky (tj. garantují kvalitu služby a zároveň jsou přínosem pro poskytovatele služeb)						Průběžně
	PROGRAMY PRO NÁVŠTĚVNÍKY						
1	Proškolení průvodce / interpretátory, kteří budou mít zájem v regionu poskytovat služby s důrazem na zásady dobré interpretace, vytvořit vzorové programy						První školení co nejdříve (2020), dále dle potřeby
2	Vytvářet programy pro návštěvníky tak, aby naplňovaly cíle KPNV, vytvořit vzorové programy – zohlednit prioritní témata						(viz Tabulka činností) Vzorové programy 2020/2021 , dále průběžně
3	Připravit postupně ke každé exponované návštěvnické lokalitě programy pro cílové skupiny návštěvníků, které ji navštěvují						Dle možností, nejexponovanější lokality co nejdříve (2020/2021), zbytek postupně
4	Připravovat cíleně programy, které umožní nízkonákladové trávení volného času mimo nejceněnější části přírody						Co nejdříve (2020), aktualizace průběžně
5	Připravit nabídku programů pro místní obyvatele, chataře a chalupáře s cílem motivovat je k ohleduplnému chování						Co nejdříve (2020/2021), aktualizace průběžně
6	Prioritně připravit program zaměřený na problematiku návratu vlka na Broumovsko. Varianty pro různé cílové skupiny – návštěvníci, školy, místní veřejnost						Co nejdříve (2020/2021), aktualizace průběžně
7	Připravit program prezentující AOPK ČR jako vlastníka a správce pozemků s cílem představit AOPK ČR jako pečlivého hospodáře, který má zkušenosti s praktickým hospodařením, a jehož aktivity přispívají nejen ke kvalitě přírody a krajiny, ale zvyšují atraktivitu území a kvalitu zážitku pro místní obyvatele i návštěvníky.						Co nejdříve (2019/2020), aktualizace průběžně
8	Před otevřením návštěvnického střediska CHKO Broumovsko (DP) v Adršpachu a IS CHKO Broumovsko v Teplicích nad Metují připravit /sestavit nabídku programů pro návštěvníky (viz Koncepční opatření 8). Využít přitom zásady a programy zmiňované výše v bodech 1-7.						Dle termínu realizace IS resp. DP

Číslo	Název opatření / projektu	2020	2021	2022	2023	2024	Komentář
kód	PROJEKTY						
DP1	Dům přírody Broumovska	x	x	x	x	x	Jednat o zajištění provozu co nejdříve (2020) a na základě situace rozhodnout o dalším postupu, zvážit potřebu aktualizace a obnovy expozice, navrhnout případná náhradní řešení co nejdříve (2020/2021)
IS1	Informační středisko CHKO Broumovsko – Teplice nad Metují (návštěvnické středisko NPR Teplické skály)						Podílet se na přípravě co nejdříve (2020), dále průběžně komunikovat s provozovatelem
K1	Web Domu přírody		x	x	x	x	Řešit v návaznosti na vývoj situace kolem DP Broumovska
K2	Web Informačního střediska CHKO		x	x	x	x	Řešit v návaznosti na vývoj situace s IS
K3	Facebookový profil CHKO Broumovsko						Udržovat průběžně
K4	Infopanely na vybraných místech v CHKO	x	x	x	x	x	Příprava panelů od 2020, realizace postupně 2021/2022
K5	Digitální průvodce		X	x	x	x	Dle možností, ideálně 2021/2022
L1	Lokalita Adršpašské skály						Řešit průběžně
L2	Návštěvnický okruh Adršpašskými skalami	x	x				Řešit po dohodě s provozovatelem co nejdříve (2020/2021)
NS1	Naučná stezka Teplickým skalním městem						Řešit průběžně v rámci údržby a obnovy infrastruktury
NS2	Cyklotrasy s informačními panely						Řešit průběžně v rámci údržby a obnovy infrastruktury

Číslo	Název opatření / projektu	2020	2021	2022	2023	2024	Komentář
T1	Návštěvnícká mapa Broumovska						Začít připravovat co nejdříve na sezonu 2020, aktualizovat a dotisk řešit v případě potřeby
T2	Krásy a divy Broumovska – tištěný „deník hledače“			x	x	x	Řešit v návaznosti na sérii hledaček T3, ideální 2021/2022
T3	Krásy a divy Broumovska – série hledaček		x	x	x	x	Začít připravovat co nejdříve na sezonu 2021, aktualizovat a dotisk řešit v případě potřeby
T4	Průvodce po naučné stezce / trase		x	x	x	x	Začít připravovat co nejdříve na sezonu 2021, aktualizovat a dotisk řešit v případě potřeby
T5	Základní leták o CHKO						Řešit než současné vydání dojde (a ve vazbě na realizaci DP /IS CHKO, dostatečně dopředu aktualizovat v souladu s KPNV, následné aktualizace a dotisk řešit v případě potřeby
T6	Brožura o CHKO		x	x	x	x	Začít připravovat co nejdříve na sezonu 2021, aktualizovat a dotisk v případě potřeby
T7	Roll-up		x	x	x	x	Začít připravovat co nejdříve na sezonu 2021, aktualizovat/dotisknout další části sady v případě potřeby
T8	Pohledy a další suvenýry						Řešit co nejdříve, v souvislosti s DP1, IS1